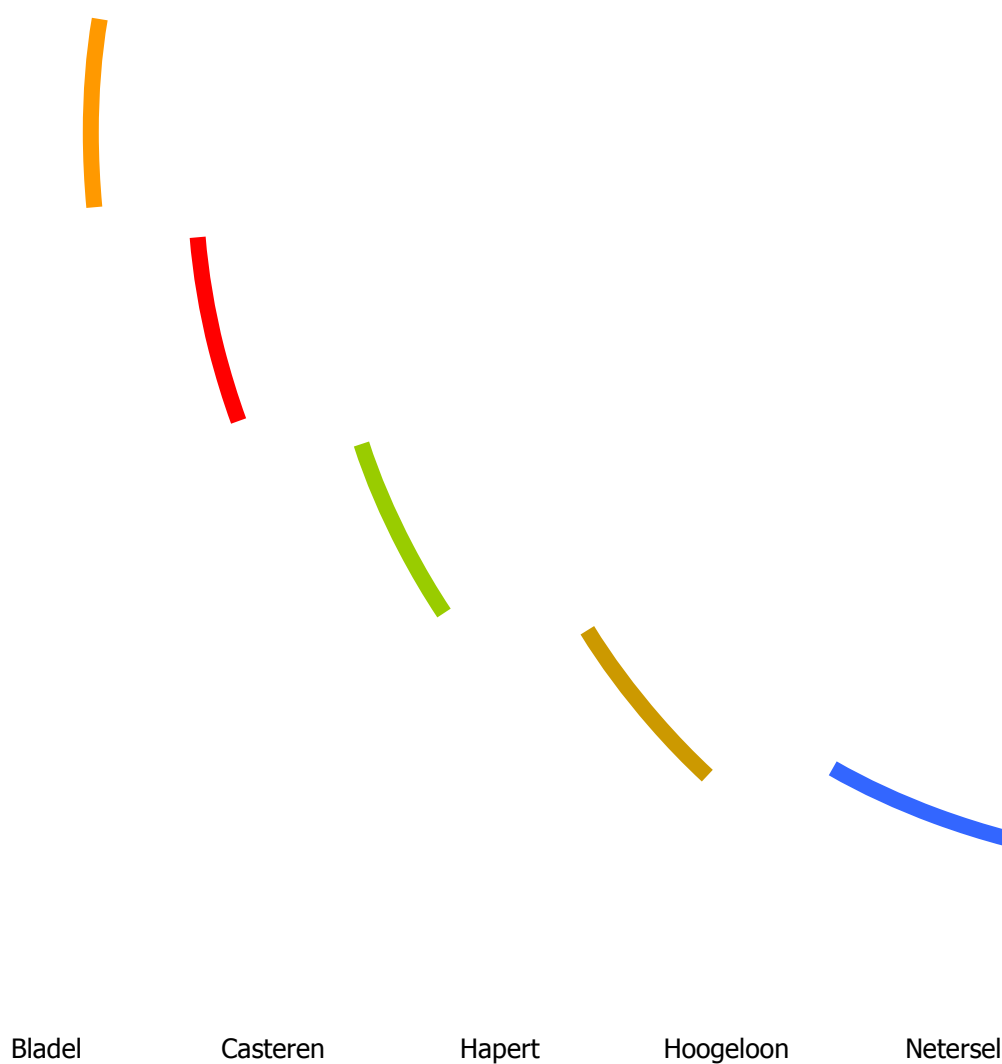

Samenwerken aan een Sportief en Gezond Bladel

Sportbeleid Gemeente Bladel 2008 - 2012

Hopman•Andres Consultants BV
Hoewelaken, 28 maart 2008
R07-105.839/JS/RvK

Inhoudsopgave

	pagina
Hoofdstuk 1. Inleiding	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Leeswijzer	1
Hoofdstuk 2. Inventarisatie en analyse	3
2.1 Inleiding	3
2.2 Huidige situatie	3
2.3 Evaluatie Kadernota 2000 sportbeleid	10
2.4 Trends en Ontwikkelingen	13
Hoofdstuk 3. Bouwstenen en contouren	20
3.1 Inleiding	20
3.2 Bouwstenen	20
3.3 Doelstelling	23
Hoofdstuk 4. Sportbeleid	24
4.1 Inleiding	24
4.2 Een Leven Lang Sporten & Bewegen	24
4.3 Investeren in verenigingen	31
4.4 Accommodaties, de voorwaarde voor sport	33
4.5 Subsidies en tarieven	35
4.6 Effect en Prestatie	39
Hoofdstuk 5. Uitvoeringsprogramma	41
5.1 Inleiding	41
5.2 Actiepunten	41
5.3 Overige beleidsvoornemens en aandachtspunten	45
5.4 Financieringsmogelijkheden	46
Bijlage 1. Gebruikersmeeting Buitensport	48
Bijlage 2. Gebruikersmeeting Binnensport	54
Bijlage 3. Ambtelijke Expertmeeting	60
Bijlage 4. Binnensportaccommodaties	65
Bijlage 5. Overzicht sportparken	66
Bijlage 6. Overzicht sportverenigingen	69

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Algemeen

Begin 2000 heeft de gemeente Bladel de kadernota sportbeleid vastgesteld. De sportsector vormt een dynamisch geheel dat continu in beweging is. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en wat zeven jaar geleden op sportgebied nog in de kinderschoenen stond kan inmiddels aan de orde van de dag zijn. Wat te denken van de ontwikkeling rondom het multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties en de groei van individuele ongeorganiseerde sportbeoefening. Daarnaast zijn sport en recreatie steeds nauwer met elkaar verwant en is er op onderdelen vanuit de consument nauwelijks een scheiding zichtbaar.

Ook binnen de aan de Bladelse sport gerelateerde sectoren hebben diverse ontwikkelingen hun effect, waarop op beleidsmatig niveau ingespeeld dient te worden. Zo wordt bijvoorbeeld de instrumentele inzet van doelgroepenbeleid en sportstimulering van toenemend belang en dienen subsidies en tarieven te voldoen aan de beginselen van transparantie en rechtmatigheid. Daarnaast blijft het accommodatiebeleid de belangrijkste pijler onder het sportbeleid, zo heeft de gemeente Bladel parallel aan het actualiseren van het sportbeleid een haalbaarheidsonderzoek annex behoefteonderzoek uitgevoerd naar de actuele en toekomstige behoefte aan binnensportaccommodaties.

Het belang van sport in Bladel wordt onderstreept in het welzijnsplan 2007-2010 waarin de prioriteiten uit de Kadernota Sportbeleid onverkort van toepassing worden verklaard en waarin tevens aandacht wordt gevraagd voor privatisering, tarieven- en subsidiebeleid, sportstimulering en binnensportcapaciteit.

Kortom: omdat de Bladelse sport en haar omgeving volop in beweging zijn, dient ook het sportbeleid in beweging te zijn. Wanneer het sportbeleid wordt afgestemd op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren, nieuw verkregen inzichten, de huidige situatie en de verwachte ontwikkelingen voor de nabije toekomst, kan de gemeente Bladel haar voorwaardenscheppende en stimulerende taken ook de komende jaren slagvaardig ten uitvoer brengen. Met het voorliggende plan wordt uitwerking gegeven aan de gemeentelijke ambitie om het sportbeleid te actualiseren.

De rol van sport in het algemene welzijnsbeleid neemt hand over hand toe. De instrumentele inzet van sport voor gezondheids- en overgewichtproblemen, sociale cohesie en integratie is niet meer weg te denken, net zo min als de samenwerkingsverbanden tussen sportverenigingen, onderwijs- en welzijnsinstellingen.

Waar het accommodatiebeleid een belangrijke pijler onder het sportbeleid is, maakt het sportbeleid in toenemende mate deel uit van het welzijnsbeleid. De invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft voor gemeenten en inwoners veel veranderd. Het prestatieveld Sport behoorde echter al veel langer tot de gemeentelijke verantwoordelijkheden en de WMO biedt alle sportactoren opnieuw en onverminderd een platform voor maatschappelijke participatie onder het motto: meedoen!

1.2 Leeswijzer

Het geactualiseerde sportbeleid van de gemeente Bladel wordt in het voorliggende plan als volgt vorm gegeven. Hoofdstuk 2 bevat een inventarisatie en analyse van de huidige situatie, actuele trends en ontwikkelingen en de evaluatie van de huidige kadernota sport. De wensen en aandachtspunten die hieruit naar voren komen worden verwoord in bouwstenen en contouren voor het geactualiseerde sportbeleid in hoofdstuk 3.

Aan de hand van beleidsvoornemens wordt het sportbeleid uitgewerkt in hoofdstuk 4. Het afsluitende hoofdstuk 5 vormt het uitvoeringsprogramma waarin de beleidsvoornemens concreet worden vertaald in actiepunten voorzien van financiële paragraaf.

Hoofdstuk 2. Inventarisatie en analyse

2.1 Inleiding

De inventarisatie en analyse kent de volgende drie onderdelen:

1. een inventarisatie van de huidige situatie;
2. een evaluatie van de kadernota sportbeleid uit 2000, en;
3. trends en ontwikkelingen.

Aan dit hoofdstuk is invulling gegeven op basis van een documentenanalyse van de door de gemeente Bladel ter beschikking gestelde documenten en in de adviespraktijk van Hopman•Andres Consultants beschikbare informatie, interviews met de portefeuillehouder en vier medewerkers van de gemeente Bladel alsook een gebruikersmeeting met respectievelijk binnen- en buitensportverenigingen alsmede een expertmeeting met ambtelijke medewerkers van diverse beleidsterreinen. De resultaten van de interviews en meetings zijn integraal verwerkt in het rapport. Van de gebruikersmeetings en de expertmeeting is tevens het verslag opgenomen in de bijlage.

2.2 Huidige situatie

In deze paragraaf wordt thematisch aandacht besteed aan de huidige stand van zaken ten aanzien van verschillende onderdelen van het sportbeleid dan wel hieraan gerelateerde onderwerpen.

2.2.1 Binnensportaccommodaties

De gemeente Bladel kent de volgende binnensportaccommodaties:

1. Sporthal 't Spant er in Bladel;
2. Sporthal Eureka in Hapert;
3. Multifunctionele accommodatie "De Poel" in Netersel;
4. Multifunctionele accommodatie "Den Anloop" in Hoogeloon;
5. Multifunctionele accommodatie "Den Aord" in Casteren;
6. Binnensportvoorziening Pius X college in Bladel;
7. Binnensportvoorziening "De Piramide" in Blade;
8. Binnensportvoorziening Franciscusschool in Bladel.

Voor een overzicht van de specificaties van bovenstaande binnensportaccommodaties wordt verwezen naar bijlage 4.

In 2006 is er een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke knelpunten ten aanzien van de binnensportaccommodaties in de gemeente Bladel resulterend in het onderzoeksrapport "*Zaalsport in het nauw?*". In betreffend rapport wordt tot de conclusie gekomen dat er in de gemeente Bladel behoefte is aan twee extra zaaldelen ten behoeve van de binnensport. De bevindingen vormden voor de gemeente Bladel aanleiding om te komen tot een integraal onafhankelijk onderzoek naar de haalbaarheid van een sporthal. In betreffend onderzoek zijn alle gemeentelijke binnensportaccommodaties betrokken en wordt aandacht besteed aan de bezetting vanuit zowel het onderwijs als de verenigingssport. De uitkomsten uit het onderzoek zijn integraal verwerkt in het sportbeleid (zie hoofdstuk 4).

2.2.2 Buitensportaccommodaties

De gemeente Bladel kent de volgende vijf sportparken:

1. de Smagtenbocht in Bladel;
2. de Smeel in Casteren;
3. de Lemelvelden in Hapert;
4. de Roetwijer in Hoogeloon;
5. de Groesbocht in Netersel.

Voor een volledig overzicht van de gebruikers, velden en accommodaties en eigendom- en beheersconstructie per sportpark, wordt verwezen naar bijlage 5.

De Smagtenbocht

Sportpark de Smagtenbocht is recentelijk gerevitaliseerd. Zo is de accommodatie van VV Bladella uitgebreid met een half veld (er is een heel veld gekomen op de plaats van een bestaand half veld) en 4 kleedlokalen (nu totaal 12 kleedlokalen). Eerst ná uitbreiding van de accommodatie met een extra veld en kleedlokalen bij VV Bladella is het clubhuis geprivatiseerd, overgegaan in handen van de club. Korfbalvereniging Bladella kreeg de beschikking over een deel van de oude (achterste) kleedlokalen van VV Bladella. Verder werd een bestaande accommodatie van de korfbalvereniging omgebouwd tot ontmoetingsruimte. Handbalvereniging Saturnus heeft de beschikking gekregen over een gerenoveerd handbalveld en een ander deel van de oude (achterste) kleedlokalen van VV Bladella. Tennisvereniging VLTB heeft de beschikking gekregen over een ehbo-lokaal.

De Roetwijer

Op sportpark de Roetwijer in Hoogeloon staan enkele maatregelen op stapel in verband met de (verkeers)veiligheid. Zo verkrijgt het sportpark een nieuwe hoofdingang, een afscheiding rond het gehele sportpark, centraal gelegen parkeerplaatsen en fietsenstallingen dicht bij de accommodaties. Bovendien dienen er maatregelen te worden getroffen voor de komst van handboogvereniging Rozenjacht vanuit het centrum en dient er een korfbalveld verplaatst te worden om ruimte te maken voor de extra parkeerplaatsen. Met betreffende plannen is een investering van € 335.000,= gemoeid.

De Lemelvelden

Met het staken van de activiteiten door de Hapertse windhondenclub en honkbalvereniging Blue Sox en de verplaatsing van een korfbalveld, is er ruimte vrijgekomen voor de aanleg van een wielerved met een totale lengte van ongeveer 1300 meter voor toer- en wielerved Het Snelle Wiel. Met de wielerved wordt multifunctioneel gebruik beoogd met ondermeer skeeleren, handbiking, tandemfietsen voor visueel gehandicapten en een schaatsbaan in het middengebied. De wielerved is eigendom van het Snelle Wiel die voor het beheer een stichting zal oprichten die pacht is verschuldigd aan de gemeente voor het gebruik van de grond. De totale kosten voor de gemeente Bladel beslaan ruim € 250.000,= waarbij de kosten voor het verleggen van het korfbalveld worden gefinancierd vanuit het meerjaren onderhoudsplan. Ten aanzien van het naast gelegen paviljoen is er planvorming om te komen tot aanpassing ervan, zodanig dat het Snelle Wiel kan worden gehuisvest, een extra berging voor korfbalvereniging VVO kan worden gerealiseerd en extra ruimte voor tennisvereniging de Hellekens ontstaat voor uitbreiding kantine e.d. (totale kostenraming € 250.000,=).

De Groesbocht

Op sportpark de Groesbocht in Netersel is recentelijk groot onderhoud (t.w.v. € 100.000,=) gepleegd aan de kleedlokalen.

De Smeel

Voetbalvereniging Casteren heeft onlangs laten weten dat de gebouwde accommodatie aanpassing behoeft. Hierover (met name bouwkundige aanpassingen) is nog overleg gaande.

2.2.3 Zwembaden

Binnen de gemeentegrenzen van Bladel bevindt zich een viertal particuliere zwemaccommodaties, te weten Zwem- en Instructiebad Bladel, een subtropisch zwemparadijs op recreatiepark 't Vennebos, zwembad Op den Heuvel en Hoeve Biestheuvel. De drie laatste genoemde voorzieningen zijn voornamelijk gericht op recreatief gebruik. Dit laat onverlet dat er in zwembad Op den Heuvel tevens zwemlessen worden verzorgd.

Het Zwem- en Instructiebad Bladel is gesitueerd op de Smagtenbocht. Het beschikt over een wedstrijd/- instructiebad van 25x12 meter (voorzien van gehandicaptenlift), een peuterbad en een bubbelbad. Het biedt een divers programma met ondermeer instructiezwemmen, aquajoggen, baby- en peuterzwemmen en trimzwemmen. Het bad wordt privaat geëxploiteerd door het ZIB (vennootschap) en onderhoudt geen financiële relatie met de gemeente Bladel.

2.2.4 Subsidies

Het sportsubsidiebeleid van de gemeente Bladel kent de volgende twee onderdelen: het algemeen jeugdsportsubsidiebeleid en het specifieke sportsubsidiebeleid. Het jeugdsportsubsidiebeleid kent een instandhoudingssubsidie en een bedrag per jeugdlid en is een jaarlijks terugkerende subsidie. De jeugdsportsubsidie wordt vastgesteld aan de hand van het aantal jeugdleden van een vereniging.

Het specifieke sportsubsidiebeleid bestaat de onderdelen Sportstimuleringssubsidie en een waarderingbijdrage vrijwilligerswerk. De stimuleringssubsidie is ter financiering van niet reguliere activiteiten gericht op jongeren, allochtonen, gehandicapten en ouderen. Tot op heden is van de sportstimuleringsregeling weinig gebruik gemaakt omdat de meeste verenigingen in de praktijk al veel activiteiten ontplooiden. Het gaat om een 50% financiering van incidentele activiteiten met een vernieuwend, origineel en uitnodigend karakter. Door het begrip "incidenteel" te beperken tot eenmaal in de vijf jaar is getracht te komen tot een bredere inzetbaarheid van de sportstimuleringsregeling.

Het gemeentelijke subsidiebeleid resulteert in het volgende overzicht van verstrekte subsidies aan de sportverenigingen. Hierbij hanteert de gemeente een onderverdeling in 1 januari en 1 juli sportverenigingen hetgeen gekoppeld is aan het moment van uitkering.

Totaal subsidie					
1 juli verenigingen			1 januari verenigingen		
vv Bladella	€	21.279	Hellekens	€	6.834
vv Casteren	€	4.892	Platella **	€	22.088
vv Hapert	€	11.819	St. Martinus *	€	1.700
vv Netersel	€	5.650	St.Pancratius *	€	722
vv H'loon	€	9.118	St. Petrus *	€	1.700
kv Bladella	€	3.883	Tiamat	€	-
kv VVO Hapert	€	5.553	Shuttels	€	-
kv DSS Netersel	€	2.471	Avanti-Turnivo	€	6.123
kv Vriendschap	€	3.026	VC Bladel	€	3.997
kv Klimroos H'loon	€	4.998	BCBH	€	2.522
VLTB	€	7.046	BC Bladel	€	3.407
Blue Sox	€	-	judo Bladel	€	3.177
Saturnus	€	3.052	Snelle Wiel	€	1.763
Totaal	€	82.787	Totaal	€	54.031

bron gemeente Bladel bewerking Hopman•Andres Consultants

peiljaar 2007

* uitsluitend jeugdlijdsubsidie

** Platella krijgt een extra (gemaximeerde) subsidie als tegemoetkoming in de huurkosten van het zwembad

2.2.5 Tarieven

Het huidige tarievenbeleid is gebaseerd op een waarderingssysteem. Hierbij wordt uitgegaan van een basisbedrag voor alle accommodaties dat, al naar gelang het aantal sporters dat er gebruik van kan maken, wordt vermenigvuldigd met een gebruikersfactor. Tarifiering op basis van een waarderingssysteem leidt tot een samenhangend tariefstelsel voor zowel binnen- als buitensportaccommodaties. Middels doorvoering van correctie op de gebruikersweken heeft de gemeente Bladel de relatief zware belasting van de voetbalvelden gecorrigeerd.

De tarieven voor binnensportaccommodaties voor sportverenigingen zijn de afgelopen jaren 'opgetrokken' naar een regionaal conform tarief en worden geïndexeerd tegen 1,5% en zijn niet gerelateerd aan de daadwerkelijke kosten. Dat geldt wel voor de commerciële tarieven die worden gehanteerd. Overigens worden uitsluitend sportgerelateerde activiteiten toegelaten. Dit leidt tot het volgende overzichten ten aanzien tarieven voor binnen- en buitensportaccommodaties.

Tarieven binnensportaccommodaties Bladel				
jaar	verenigingstarief		commercieel tarief	
	zaaldeel	kleine zaal	zaaldeel	kleine zaal
2007	€ 10,15	€ 7,60	€ 14,00	€ 10,50
2008	€ 10,30	€ 7,70	€ 14,25	€ 10,75
2009	€ 10,45	€ 7,80	€ 14,50	€ 11,00

bron gemeente Bladel bewerking Hopman•Andres Consultants

Tarieven buitensportaccommodaties Bladel#		
voetbalveld	€	3.319
tennisbaan	€	2.097
handbalveld	€	896
korfbalveld	€	998

bron gemeente Bladel bewerking Hopman•Andres Consultants

prijspeil 2007

Bovenstaande tarieven gelden voor sportverenigingen voor de huur van een betreffende veld op jaarbasis.

2.2.6 Privatisering

De gemeente Bladel acht het beheer van binnensportaccommodaties niet tot haar kerntaak. Tevens is in de kadernota sportbeleid de opdracht opgenomen om de mogelijkheden voor privatisering van de buitensportaccommodatie te onderzoeken vanuit een positieve grondhouding en daar waar zich goede mogelijkheden voordoen, over te gaan effectuering ervan. Dit heeft geleid tot de nota "*Kaders en uitgangspunten privatisering sportaccommodaties gemeente Bladel*" waarin de volgende uitgangspunten zijn geformuleerd ten aanzien van privatisering:

1. het vraagstuk wordt beperkt tot sportaccommodaties;
2. zowel binnen- als buitensport;
3. grond en gebouwen waar de gemeente de verantwoordelijkheid voor heeft worden niet overgedragen, andere gebouwen (o.a. kantines en tribunes) wel;
4. beheer en onderhoud wordt overgedragen aan de verenigingen;
5. beheer en onderhoud van banen en velden (incl. groen en verlichting) wordt niet overgedragen;
6. privatisering mogelijk maken op beperkte schaal en op reactie (vraaggerichte) wijze;

De gemeente Bladel kent reeds enkele geprivatiseerde accommodaties (tennisbanen de Hellekens en Manege St. Martinus te Hapert). Tevens zijn er accommodaties op particulier initiatief (o.a. handboog, hondensport, duivensport en jeu de boules). Medio 2006 is het clubhuis inclusief beheerderwoning van VV Bladella geprivatiseerd (kantines van VV Hapert en VV Netersel zijn al sinds jaren eigendom van de clubs). In algemene zin is men tevreden met de huidige situatie hetgeen mede tot uitdrukking komt in de geringe reactie op de privatiseringsnota.

2.2.7 Sportverenigingen

De gemeente Bladel kent circa 80 sportverenigingen wanneer sportvereniging in de ruime zin van het woord wordt aangehouden. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 6. Hieronder vallen 23 sportverenigingen die subsidie ontvangen van de gemeente op basis van het aantal jeugdleden. Dit leidt tot navolgend overzicht.

jeugdleden bij sportverenigingen	
sportvereniging	
1 vv. Bladella	418
2 vv Casteren	47
3 vv Hapert	231
4 vv Netersel	53
5 vv Hoogeloon	147
6 kv Bladella	85
7 kv VVO Hapert	106
8 kv DSS Netersel	44
9 kv Vriendschap Casteren	58
10 kv Klimroos Hoogeloon	94
11 VLTB	124
12 Saturnus	46
13 het Snelle Wiel	16
14 Hellekens	91
15 Platella	53
16 St. Martinus	25
17 St. Pancratius	15
18 St. Petrus	23
19 Avanti-Turnivo	184
20 VC Bladel	89
21 BCBH	46
22 BC Bladel	75
23 judo Bladel	59
Totaal	2.129

* peildatum 1 jan 2007

2.2.8 Sportstimulering en doelgroepenbeleid

Het gemeentelijk ouderenbeleid kent onderdelen om ouderen meer aan het sporten te krijgen. Hiertoe worden bewegingsactiviteiten aangeboden onder de noemer "Meer Bewegen voor Ouderen" zoals ouderengymnastiek, stoelengymnastiek, yoga, koersbal en verschillende dansvormen. In het aanbod van ouderenorganisaties is een verbreding van het aanbod merkbaar. Het beschikbare budget van ouderenverenigingen vormt vaak een beperkende factor voor volledig benutting van de mogelijkheden.

Het gehandicaptenbeleid kent eveneens sportieve elementen, zoals zwemmen in extra verwarmd water. Door de extramuralisering van de gehandicaptenzorg wordt een groeiende behoefte aan sport en spelbehoefte in de directe woonomgeving verwacht. Medio 2006 is

onderzoek verricht naar de noodzaak of wenselijkheid te komen tot een regionale subsidieregeling voor het opheffen van problemen die sporters met een beperking ondervinden. Alhoewel er geen aanleiding werd gezien om te komen tot een regionale subsidieregeling, zijn er wel enkele knelpunten gesignaleerd waaronder de kwetsbare structuur van veel sportverenigingen. Aanbevolen wordt te komen tot deskundigheidsbevordering, de inzet van professionals, een structurele verbinding met de WMO en de inzet van de "Sportcoach".

In het kader van sportstimulering is het mogelijk een sportstimuleringssubsidie aan te vragen. Aan het verstrekken van een sportstimuleringssubsidie worden strikte voorwaarden gesteld. De afgelopen jaren heeft de gemeente Bladel in het kader van sportstimulering ondermeer financieel bijgedragen aan gehandicaptensport BC Bladel, een scholenproject van VC Bladel, NeVoBo en de Bladelse Scholen; de Brabantse Kampioenschappen Paardensport; wielervedstrijd de Grote Prijs Erik Breukink en een cursus voor jeugdhandbalbegeleiders van handbalvereniging Saturnus.

2.2.9 Beweeggedrag en sportbeoefening

Uit onderzoek van sportservice Noord Brabant en PON (Instituut voor advies, onderzoek en ontwikkeling in Noord-Brabant) naar het beweeg- en sportgedrag van de inwoners van vijf Brabantse gemeenten blijkt dat ruim twee derde deel van de inwoners van Bladel aan sportbeoefening doet, waarvan iets meer dan de helft in verenigingsverband. De leeftijdsgroep 40-49 jaar is in de gemeente Bladel het meest sportief, de 65-plussers het minst. Voor wat betreft lichamelijke activiteit (beweeggedrag) blijkt dat 40% van de inwoners van Bladel niet voldoet aan de beweegnorm van 5 dagen per week 30 minuten bewegen. Dit is overeenkomstig het beeld in de provincie Noord-Brabant. Met name de 65-plussers, de niet-sporters en mensen met een lichamelijke beperking of chronische aandoening voldoen niet aan de gestelde norm.

2.3 Evaluatie Kadernota 2000 sportbeleid

Op basis van een advies van de Nederlandse Katholieke Sportfederatie (NKS) en de reacties hierop van sportverenigingen, heeft de gemeente Bladel de kadernota sportbeleid opgesteld. Betreffende kadernota kent concrete beslispunten die onderstaand worden behandeld en geëvalueerd.

De beslispunten van de Kadernota Sportbeleid omvatten de navolgende aandachtsgebieden:

1: Sportstimulering

De gemeente Bladel wenst sportverenigingen en welzijnsinstellingen aan te moedigen om aanvullende activiteiten te ontplooien op het terrein van sportstimulering. Hierbij wordt met name ingezet op jongeren, ouderen en ongeorganiseerde sporters.

De sportverenigingen zijn geïnformeerd over de mogelijke ondersteuning om te komen tot sportstimulering. Dit laat onverlet dat er weinig gebruik is gemaakt van de geboden mogelijkheden alsook dat verenigingen aangeven niet vertrouwd te zijn met de geboden regeling. Als mogelijke oorzaken voor het geringe succes wordt aangedragen de forse eisen die worden gesteld (aanvullende activiteiten moeten vernieuwend en aanvullend zijn) alsook dat verenigingen, vóór de intrede van dit beleid, al heel veel deden aan extra activiteiten. In samenwerking met Sportservice Noord-Brabant heeft de gemeente Bladel de breedtesportnota "Meer diepte in de breedtesport" opgesteld gericht op een versterking van de breedtesport. Voor de uitvoering ervan, zijn geen additionele financiële middelen ter beschikking gesteld, hetgeen de uitvoering niet ten goede is gekomen.

2: Ondersteuning vrijwilligerswerk

De gemeente Bladel onderschrijft de noodzaak voor aanvullende maatregelen ter ondersteuning van de vrijwilliger in de sport. Naast een waarderingbijdrage dient hiertoe gemeentelijk vrijwilligersbeleid ontwikkeld te worden waarbij in principe geen onderscheid wordt gemaakt tussen de sportvrijwilliger en de vrijwilliger in het sociaal cultureel werk.

Op dit moment wordt op basis van het aantal jeugdleden een vaste bijdrage voor vrijwilligers binnen de subsidieregeling toegekend. Naast deze financiële bijdrage worden vrijwilligers collectief verzekerd door de gemeente. Dit laat onverlet dat er met name ten aanzien van het bestuurlijke vrijwilligerskader de nodige problemen worden ervaren bij de sportverenigingen in Bladel. Dit leidt tot vacante posities in de besturen van de verenigingen en bestuursleden met een zeer lange zittingstermijn. Tevens worden knelpunten ervaren met het technische vrijwilligerskader (trainers). Het wordt steeds moeilijker zo niet onmogelijk om op vrijwillige basis te voorzien in technisch kader.

3: Basisvoorzieningen en capaciteitsnormen

*De gemeente Bladel kiest voor een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling daar waar het de sportaccommodaties van basisvoorzieningen betreft ten aanzien van realisatie, beheer, onderhoud en exploitatie. De binnensport- en buitensportcapaciteit wordt op basis van NOC*NSF normen respectievelijk toereikend en adequaat geacht. De sportvereniging en de gemeente kennen een gezamenlijke verantwoordelijkheid in geval van overcapaciteit.*

De binnen- en buitensportcapaciteit wordt nu gebaseerd op de NOC*NSF normen. Dit laat onverlet dat er overcapaciteit van velden bestaat voor een enkele voetbalvereniging. Voor betreffende extra veld geldt een 50% tarief. Een aantal sporten wordt niet onder het huidige sportbeleid geschaard, aangezien zij niet worden aangemerkt als basissport. Dit maakt de discussie omtrent "wat is een basissport" actueel in de gemeente Bladel.

4: Privatisering

De gemeente Bladel kent een positieve grondhouding jegens privatisering waarbij aandacht bestaat voor kwaliteit, continuïteit en prijs. Ter verbreding van het draagvlak worden enkele pilot-projecten in uitvoering genomen. De realisatie van voordeelsituaties bij betreffende pilotprojecten vormt een voorwaarde voor verdergaande privatisering.

De privatiseringsinitiatieven zijn vooralsnog beperkt gebleven tot de kantine van voetbalvereniging Bladella en de EHBO ruimte van voetbalvereniging Netersel. De in de kadernota genoemde pilots zijn niet opgezet vanwege een bijstelling van de koers zoals vastgesteld in de "Nota kaders en uitgangspunten privatisering sportaccommodaties gemeente Bladel" uit januari 2005. Uit de contacten met de sportverenigingen kan worden opgemaakt dat de verenigingen niet altijd helder voor ogen staat wat er bij een privatisering komt kijken en wat daarvan de mogelijke voordelen kunnen zijn voor de sportverenigingen. Dit kan worden getypeerd als een vorm van koudwatervrees die mogelijk middels een intensievere begeleiding of communicatie kan worden weggenomen.

5: Binnensportaccommodaties

De gemeente Bladel wenst nader onderzoek naar de mogelijkheden en wenselijkheid om te komen tot een bundeling van beheer en exploitatie van de beide sporthallen. Vanuit principiële overwegingen wordt het beheer en de exploitatie van sporthallen geen gemeentelijke kerntaak geacht.

Momenteel is er geen bundeling in het beheer van binnensportaccommodaties. De sporthallen 't Spant en Eureka zijn in gemeentelijk beheer met een verpachte horeca. De MultiFunctionele Accommodaties (MFA's) in de kernen Netersel (De Poel) Hoogeloon (Den Anloop) en Casteren (Den Aord) zijn in beheer bij de gemeenschapshuizen. Vervolgens beschikken de onderwijsinstellingen van het Pius-X College, De Piramide en de Franciscusschool ieder over één of meer gymlokalen. Wel kan worden gesteld dat het merendeel van het beheer van de binnensportaccommodaties niet in gemeentelijk beheer is.

6: Openluchtwembad

De gemeente Bladel wenst de mogelijkheden om de toekomst van het openluchtwembad te betrekken bij particuliere initiatieven ten aanzien binnensport en hotelaccommodatie actief te verkennen.

Het openluchtwembad in Bladel is gesloten. Hieraan vooraf ging een onderzoek naar de mogelijkheden tot behoud. Aan betreffend besluit ligt een kostenafweging, afgezet tegen de huidige vraag en het aanbod, ten grondslag.

7: Investeringswensen

De gemeente Bladel wenst een concrete inventarisatie van de wensen van sportverenigingen ten aanzien van hun accommodaties en deze middels en met een duidelijke prioriteitsstelling op te nemen in het beheerplan gebouwen.

De afgelopen periode is er veel geïnvesteerd in de buitensportparken (zie ook paragraaf 2.2). Dit laat onverlet dat de kwaliteit van accommodaties door een enkele buitensportvereniging voor verbetering vatbaar wordt geacht. Dit wordt ogenschijnlijk ingegeven door een wens voor kunstgras (V.V. Bladella) of all-weather banen (tennisvereniging VLTB). In algemene zin kan worden gesteld dat aan de wensen van de buitensportverenigingen naar tevredenheid opvolging is gegeven. De binnensportverenigingen hebben zich verenigd in werkgroep (commissie) binnensport om gezamenlijk toe te werken naar een verruiming van de binnensportcapaciteit.

8: Accommodatietarieven

De gemeente Bladel hanteert als uitgangspunt dat een gebruikstarief in rekening wordt gebracht op basis van een waarderingmethodiek en een basisbedrag. Hangende nader onderzoek wordt een standaard uurtarief voor binnensportaccommodaties gehanteerd. De tarieven zijn geïndexeerd.

Voor de binnen- en buitensport zijn de tarieven bijgesteld en geharmoniseerd (zie ook de paragraaf 2.2 "Tarieven").

9: Subsidiebeleid

De gemeente Bladel ontwikkelt een eigentijds sportsubsidiebeleid dat in samenhang wordt gezien met het tarievenbeleid en gericht is op een (voor zover mogelijk) uniforme benadering van binnen- en buitensport.

Het voorgestane subsidie- en tarievenbeleid is conform en budget neutraal uitgevoerd. Voor de kleine voetbalverenigingen, zwemvereniging Platella, de korfbalverenigingen, handbalvereniging Saturnus en de basketbalclub Bladel is speciaal flankerend beleid ontwikkeld.

In algemene zin bestaat er grote tevredenheid over het huidige subsidiebeleid met name voor wat betreft de jeugdledensubsidie, de instandhoudingssubsidie en de waarderingssubsidie. Voor sommige verenigingen vormt het aantal leden voor de jeugdledensubsidie daadwerkelijk een drempel en wordt aangedrongen op aanpassing. De sportstimuleringsubsidie komt ogenschijnlijk door te strikte voorwaarden en een te geringe bekendheid niet volledig tot zijn recht.

2.4 Trends en Ontwikkelingen

De kwaliteit van het sportbeleid wordt mede bepaald door de mate waarin deze aansluit bij trends en ontwikkelingen in de maatschappij en in het bijzonder in Bladel. Om die reden wordt in deze paragraaf aandacht besteed aan demografische en sociaal economische, - maatschappelijke en -culturele trends en ontwikkelingen en de mogelijke consequenties voor de sport. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de sport.

2.4.1 Demografische ontwikkelingen

Binnen Bladel wordt voor de komende jaren een lichte groei van de bevolking verwacht. Naar verwachting zal de bevolking toenemen van 19.335 inwoners in 2008 tot 20.187 inwoners in 2025, een 'magere' 4,4% in 17 jaar tijd.

De gemeente Bladel is voor de periode 2004 – 2008 aangewezen als pilot gemeente op het gebied van wonen. Hierdoor is zij niet gebonden aan provinciale richtgetallen en mag de gemeente gedurende deze periode vrij bouwen. Zo wordt er nieuwbouw gerealiseerd middels plan Mastbos, Kempenland en verdichting in het centrum van Bladel. De woningen die middels de pilot wonen gerealiseerd worden mogen niet leiden tot groei van de gemeente qua inwoneraantal en zullen om die reden (op termijn) geen invloed hebben op de bevolkingsprognose.

Bevolkingsprognose Bladel	
jaar	inwoneraantal
2008	19.335
2009	19.431
2010	19.514
2011	19.584
2012	19.660
2013	19.715
2014	19.782
2015	19.836
2016	19.885
2017	19.935
2018	19.975
2019	20.013
2020	20.050
2021	20.091
2022	20.127
2023	20.147
2024	20.171
2025	20.187

bron CBS bewerking Hopman•Andres Consultants

Bevolking naar kern 2007	
kern	inwoneraantal
Bladel	9.957
Netersel	850
Casteren	1.002
Hapert	5.178
Hoogeloon	2.152
Totaal	19.139

bron gemeente Bladel bewerking Hopman•Andres Consultants

De bevolkingsopbouw van Bladel zal de aankomende jaren qua leeftijd gaan veranderen. De leeftijdscategorieën 0 tot 20 jaar en 20 tot 65 jaar nemen in absolute en percentuele zin af (zie onderstaande tabel). De leeftijdscategorie ouder dan 65 jaar neemt substantieel toe. Kortom Bladel ontgroent en vergrijst. Wanneer we de geprognosticeerde leeftijdsopbouw van Bladel vergelijken met die van Nederland (zie onderstaande tabel) dan zien we dat de gemeente Bladel in vergelijking met de landelijke cijfers sneller vergrijst.

Bevolkingsopbouw									
leeftijdsgroep	2007			2015			2025		
	abs	%	NL%	abs	%	NL%	abs	%	NL%
< 20	4.852	25,2%	24,3%	4.416	22,3%	22,6%	4.309	21,3%	21,9%
20 - 65	11.733	61,0%	61,3%	11.802	59,5%	57,4%	11.370	56,3%	57,4%
> 65	2.661	13,8%	14,4%	3.618	18,2%	20,6%	4.508	22,3%	20,6%
Totaal	19.246			19.836			20.187		

bron CBS bewerking Hopman•Andres Consultants

Het gevolg van voorgaande gegevens is dat in Bladel de behoefte aan (sport)accommodaties in algemene zin zal toenemen gezien de groei van de bevolking. Er is sprake van een relatief sterke vergrijzing waardoor het belang van senioren sport (minder prestatiegericht meer sociaal en laag intensief) zal toenemen. Dit heeft gevolgen voor het soort sportbeoefening en daarmee voor het sport- en beweegaanbod. Te meer daar is gebleken dat met name de ouderen in de gemeente Bladel reeds minder actief zijn.

2.4.2 Sociaal maatschappelijk ontwikkelingen

Individualisering in Nederland heeft tot gevolg dat mensen meer op zelfstandige basis activiteiten ondernemen en ontplooiingsmogelijkheden benutten. De jaren van voorspoed lijken daarin als katalysator te hebben gefungeerd. De ontwikkeling van een toenemende individualisering lijkt zich echter om te buigen naar *nieuw collectivisme*. In toenemende mate wil men ergens onderdeel vanuit maken en ergens bijhoren zij het zonder structurele verplichtingen.

De sportvereniging ondervindt veel concurrentie van de vele andere mogelijke vormen van vrijetijdsbesteding. De keuze op de vrijetijdsmarkt is groot. Er zijn in de afgelopen jaren op allerlei vlakken commerciële activiteiten bijgekomen. Op het gebied van sportbeoefening is het niet anders. De keuze aan activiteiten is breed en het gebruikersgedrag vluchtig: het 'zappgedrag' van de consument tussen diverse vormen van activiteiten is groot. Men wisselt snel van activiteit, heeft een korte spanningsboog en is zoekende. Daarnaast kunnen sommige ontwikkelingen beter betiteld worden als een *hype of rage*: het verschijnsel geniet tijdelijk grote belangstelling, waarna het wordt genormaliseerd of zelfs wordt vergeten.

Een zich voortzettende ontwikkeling is dat mensen op sportgebied sneller kiezen voor een individuele sport, die (ook) in ongeorganiseerd verband beoefend kan worden. Voorbeelden hiervan zijn fitness en skaten, maar ook zwemmen, fietsen en hardlopen en nordic walking kunnen hiertoe gerekend worden. Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een verminderde behoefte aan gemeentelijke binnensportaccommodaties, een intensiever gebruik van de buitenruimte ten behoeve van sportbeoefening en een toename in het marktaandeel van commerciële sportaanbieders.

Voor velen is sport een doel op zich en wordt er veel plezier beleefd aan sportparticipatie. In toenemende mate wordt sport echter ook als middel ingezet bij de aanpak van diverse maatschappelijke problemen. Hierbij kan worden gedacht aan het sociaal isolement onder ouderen, de sociale integratie van minderheden en achterstandsgroepen of de aanpak van overgewicht onder jeugdigen.

Ondanks de toegenomen sportdeelname en de positieve bijdrage die dit levert aan het behalen van beweegnormen, is het aantal mensen met overgewicht verder gegroeid. Overgewicht en obesitas vormen een snel groeiend probleem voor de gezondheid in

Nederland. Inmiddels lijdt meer dan 40% van de bevolking aan overgewicht, waarvan 10% aan zeer ernstig overgewicht, oftewel obesitas. Nederland lijkt met een vertraging van ongeveer 10 jaar de Amerikaanse trend te volgen. In de Verenigde Staten bedragen de prevalenties van overgewicht en obesitas momenteel respectievelijk 56% en 22% (NIGZ 2004).

2.4.3 Sociaal economische ontwikkelingen

De jaren negentig laten zich over het algemeen kenmerken door een positief economisch klimaat. Dit is ook terug te zien in het consumentenvertrouwen, zeker in de tweede helft van de jaren negentig. In de periode na 2001 is het consumentenvertrouwen sterk afgenomen en ook de economische groei nam sterk af. De laatste jaren trekt de economie echter weer aan met als gevolg dat ook een herstel van het consumentenvertrouwen wordt geconstateerd. Het laagste consumentenvertrouwen werd geconstateerd in 2003 (-30). Tot in de zomer van 2007 is dit consumentenvertrouwen toegenomen tot +30. Na de zomer van 2007 is het consumentenvertrouwen in september sterk gedaald gevolgd door een geringe daling in oktober tot een huidig peil van net onder de 0. Waarschijnlijk valt deze daling te wijten aan de crisis op de internationale financiële markten door dubieuze hypotheeklen in de VS, dalende koopkracht in 2008 en onrust op de aandelenbeurzen. Ook de koopbereidheid van de consumenten is gedaald, maar zeker niet zo sterk als het consumentenvertrouwen. Andere economische indicatoren geven een meer positief beeld. Zo zijn producenten nog steeds positief gestemd, is de export toegenomen en is de werkloosheid gedaald¹.

Mede onder druk van het overheidsbeleid is het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden in de periode 2001-2005 teruggelopen met 1%. In de periode daarvoor (1995-2000) is het besteedbaar inkomen juist gestegen met 8%². Verwacht wordt dat de komende jaren het besteedbaar inkomen enigszins zal stijgen door de verbeterende economische omstandigheden.

Vrije tijd, benodigd voor het participeren in sport, cultuur en recreatie, staat in toenemende mate onder druk. CAO's komen moeilijker tot stand en werkgevers sturen aan op verlenging van de arbeiduur, niet alleen door vermagering van de pensioenregelingen, maar ook door de roep om een langere gemiddelde werkweek. In de regel neemt sportparticipatie toe naarmate de sociaal-economische positie van mensen verbetert. Dit heeft zich ondermeer geuit in de sterke ontwikkeling van commerciële sportaanbieders zoals fitnessaccommodaties. Hiermee is tegemoet gekomen aan de vraag van de steeds koopkrachtiger consument naar variatie en flexibiliteit.

Onder 15-25 jarigen is de totale arbeidsparticipatie in de periode 2000 tot 2005 afgenomen. Dit is enerzijds een gunstig vooruitzicht voor ondermeer de wedstrijdsport waarvoor bijbaantjes op zaterdag en zondag een directe bedreiging vormen. Anderzijds betekent dit een afname van de bestedingsruimte. Daarnaast worden de verworven financiële middelen vaak geïnvesteerd in typische producten van de moderne tijd, zoals iPods en merkkleding.

Landelijk gezien stijgt de demografische druk. Dit betekent dat de beroepsbevolking relatief gezien afneemt. Daarnaast tekent zich een wijziging van het opleidingsniveau af. Het aantal lager opgeleide mensen daalt, terwijl het aantal middelbaar en hoger opgeleiden toeneemt.

¹ CBS, november 2007

² SCP, september 2007

Als gevolg van de economische ontwikkelingen ontstaat een steeds groter wordende tweedeling tussen enerzijds mensen met minder vrije tijd en meer geld en anderzijds mensen met meer vrije tijd en minder geld. Een mogelijk nadelig gevolg hiervan is dat er tevens een tweedeling in sportbeoefening ontstaat met commercieel geëxploiteerde accommodaties voor kapitaalkrachtigen en gemeentelijke accommodaties voor niet-kapitaalkrachtigen. De koopkracht van senioren en tweeverdieners zal de komende jaren niet dalen en wellicht zelfs stijgen. De behoeften van deze groepen worden gekenmerkt door een hoog kwaliteitsniveau en een actieve vrijetijdsbesteding.

2.4.4 Sociaal culturele ontwikkelingen

Etniciteit vormt één van de belangrijkste sociaal-culturele factoren binnen de Nederlandse maatschappij en is tevens van invloed op de sportparticipatie en daarmee de behoefte aan binnensportaccommodaties. Wanneer we de veranderingen in de bevolkingssamenstelling qua etniciteit van Bladel voor de periode 2007-2025 nader beschouwen (zie onderstaande tabel), dan zie we dat het autochtone deel van de bevolking verhoudingsgewijs licht afneemt (-1,6%) en zowel het aandeel westerse als niet-westers allochtonen toeneemt (respectievelijk 0,9% en 0,7%) over een periode van 18 jaar.

Bevolkingssamenstelling Bladel							
	autochtoon		westers allochtoon		niet-westers allochtoon		totaal
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%	absoluut
2007	17.654	91,7%	1.207	6,3%	385	2,0%	19.246
2015	18.024	90,9%	1.341	6,8%	471	2,4%	19.836
2025	18.185	90,1%	1.463	7,2%	539	2,7%	20.187

bron CBS bewerking Hopman•Andres Consultants

Een vergelijking met de landelijke cijfers (zie onderstaande tabel) maakt inzichtelijk dat veranderingen in de samenstelling van de bevolking op landelijk niveau veel drastischer zijn veranderd. Met name het aandeel niet-westerse allochtonen neemt landelijk gezien veel sterker toe dan in de gemeente Bladel.

Bevolkingssamenstelling Nederland							
	autochtoon		westers allochtoon		niet-westers allochtoon		totaal
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%	absoluut
2007	13.183.860	80,6%	1.432.011	8,8%	1738106	10,6%	16.353.977
2015	13.140.702	79,2%	1.524.766	9,2%	1929931	11,6%	16.595.399
2025	13.060.781	77,4%	1.662.481	9,8%	2159205	12,8%	16.882.467

bron CBS bewerking Hopman•Andres Consultants

Daar de sportparticipatie onder de autochtone bevolking groter is dan onder de allochtone bevolking zal de sportparticipatie in Bladel naar verwachting de komende jaren niet afnemen gezien de uiterste geringe afname van het autochtone deel van de bevolking. Tevens wordt geen verschuiving in het soort sport verwacht en zullen de traditionele volkssporten (o.a. korfballen en voetballen) ook de komende jaren in Bladel populair blijven.

2.4.5 Ontwikkelingen in de sport

2.4.5a Sportparticipatie

De laatste jaren is er weer sprake van een groeiende sportdeelname. Het percentage van de bevolking dat lid is van een sportvereniging nam toe. Vooral individuele sporten als golf, wielrennen, joggen en wandelsport, zitten in de lift evenals de teamsporten hockey en voetbal³. Mannen sporten iets meer dan vrouwen, zijn vaker lid van een sportvereniging en nemen vaker aan wedstrijden deel. Vrouwen zijn echter beter vertegenwoordigd in individuele sporten als paardrijden, turnen, fitness/aerobics en skeeleren.

De subsidiekortingen die veel sportbonden enkele jaren geleden te verwerken kregen, hebben niet geleid tot massale opheffing. De creativiteit en zelfredzaamheid van bonden en verenigingen zijn gestimuleerd. Een negatief gevolg kan zijn dat de druk op het bestaande kader zodanig toeneemt dat in de komende jaren alsnog afvallers te betreuren zijn.

De verschillen in sportdeelname op basis van etniciteit zijn in de periode '99 – '03 iets verkleind maar zijn bij individuele sporten nog aanzienlijk (12%). De tweede generatie allochtonen neemt wel meer deel aan sport dan de eerste generatie. Met het toenemen van de inkomensstatus neemt ook de deelname aan sport toe (laag, midden en hoog, respectievelijk 40%, 46% en 55%). De stedelijkheidsgraad blijkt eveneens van invloed op sportdeelname. Dit vormt mede een verklaring waarom de sportparticipatie in de gemeente Bladel boven het landelijke gemiddelde ligt. In minder verstedelijkte gebieden, zoals Bladel, bestaat een meer hechte verenigingscultuur dan in de meer verstedelijkte gebieden.

In algemene zin beoefenen stedelingen meer duosporten dan personen in niet stedelijke gebieden. Laatstgenoemden doen meer aan teamsporten. Hockey, basketbal, vechtsporten, squash, trimmen, golf maar bovenal fitness zijn sporten die door stedelingen meer beoefend worden. Het betreft hier de wat meer trendy sporten die voornamelijk binnen beoefend kunnen worden. Niet stedelingen zijn minder trendgevoelig in hun sportdeelname. Zo wordt veldvoetbal, volleybal, paardrijden, turnen, handbal, schaatsen en ook zwemmen meer beoefend op het platteland.

2.4.5b Sportbeleid nationaal

Politiek

De belangstelling voor sport en bewegen is in de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dit vertaalt zich in actief overheidsbeleid ten aanzien van sport en bewegen. Sport komt terug in het landelijk coalitieakkoord van CDA/PvdA en Christen Unie waarbij voornamelijk wordt ingestoken op de waarde van sport (als middel) in het kader van welzijn en integratie. Met de nota "Tijd voor Sport; bewegen, meedoen, presteren" en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma "Samen voor Sport" wordt ondermeer ingestoken op het stimuleren van sport en bewegen, sport op scholen, sport voor allochtone jeugd, topsport (coaches en talenten) en waarden en normen. Middels actieprogramma's zoals het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen en de Alliantie School en Sport worden concrete ambities nagestreefd. Zo dient in 2010 op 90% van alle scholen elke leerling dagelijks te sporten, hetzij binnen dan wel buiten de schooluren, en voldoet minstens 65% van de Nederlandse volwassen bevolking aan de 'combinorm'⁴. Het kabinet Balkenende IV wenst binnen de betreffende beleidskaders nog

³ Bron: Rapportage Sport 2006. SCP

⁴ De Combinorm is een combinatie van de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB; matig intensieve lichamelijke activiteit op minimaal vijf dagen per week voor volwassenen) en de Fitnorm (driemaal per week

een nader accent te leggen op het stimuleren van sportverenigingen zodat deze beter hun maatschappelijke taken kunnen vervullen. Zo heeft staatssecretaris Bussemaker de beleidsbrief "de Kracht van Sport" doen uitgaan waarin ze aandacht vraagt voor versterking van de sportverenigingen, het stimuleren van de deelname aan sport door mensen met een beperking en een intensivering van de topsportprogramma's. Hiertoe worden tevens financiële middelen ter beschikking gesteld.

Sport

Als landelijke koepelorganisatie van de georganiseerde sport in Nederland richt NOC*NSF haar pijlen op: a) een sterker marktaandeel voor de sport, b) Nederland bij de Top van de wereld en c) een intensievere samenwerking om de georganiseerde sport te versterken.

Om het huidige marktaandeel (33,2%) te versterken wordt ondermeer ingezet op een sportaanbod dat beter aansluit op de vraag uit de markt, een professioneel betaald kader, intensievere samenwerking met gemeenten, gezondheidsinstellingen en bedrijfsleven en in het bijzonder het onderwijs. Om als welvarend land zich te kunnen handhaven in de top 10 van de wereld ⁵ richt de sportkoepel zich ondermeer op innovaties en de realisatie van specifieke topsporttrainingsaccommodaties. Qua samenwerking is de sportkoepel tevens 'intern' gericht naar haar leden. Middels samenwerkingsverbanden op inhoudelijk en ondersteunend vlak en in sommige gevallen ook het daadwerkelijk samengaan van sportbonden, wordt een krachtigere organisatiestructuur beoogd.

2.4.6 Actuele thema's in de sport

2.4.6a De veranderende organisatie van sport

Ondanks de toename van het aantal leden bij sportverenigingen, zit de groei van sportdeelname vooral bij de ongeorganiseerde individuele sporten. De afgelopen jaren zijn steeds meer mensen gaan deelnemen aan grote sportevenementen, vooral individuele duursporten. De toegenomen individualisering van de sport neemt niet de wens weg om ergens bij te horen, zij het op minder structurele basis. Voorbeelden zijn evenementen als de wandelvierdaagse, de Wednesday Night Skate en de Zwemvierdaagse. Hierbij wordt opgemerkt dat dit fenomeen zich in verstedelijkte gebieden nadrukkelijker manifesteert.

2.4.6b Blijvende ongelijkheid in sport

De deelname aan sport vertoont verschillen tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Zo nemen autochtonen nog steeds vaker deel aan sport dan allochtonen. Het achterblijvende niveau van zwemvaardigheid bij allochtone kinderen is één van de voorbeelden van deze culturele verschillen. Mensen met een hogere opleiding en een hoger inkomen sporten beduidend meer dan mensen met een lagere opleiding en inkomen.

gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensief actief zijn). Iemand voldoet aan de combinorm wanneer hij/zij aan tenminste één van de beide normen voldoet.

⁵ Met top 10 wordt in dit verband gerefereerd aan de medaille ranking bij Olympische Spelen.

2.4.6c School en Sport

Sinds enkele jaren wordt actief landelijk beleid gevoerd om schoolgaande jeugd elke dag te laten sporten. Zo worden er samenwerkingsverbanden gesloten tussen scholen en sportverenigingen en diverse initiatieven ondernomen voor de (her)introductie van vakleerkrachten in het onderwijs. Het landelijke actieprogramma "*Alliantie School en Sport*" krijgt op lokaal niveau veel opvolging.

2.4.6d Wedloop in de topsport

De afgelopen jaren is er op nationaal niveau flink geïnvesteerd in de topsport en verbetering van het topsportklimaat. Er is sprake van een wedloop tussen landen ten aanzien van topsportprestaties. Dit is een complexe en kapitaalintensieve wedloop die ook op landelijk niveau speelt. Zo positioneert Rotterdam zich als de "City of Sports", Amsterdam als de "Capital of Sports" en Den Haag als de "Residence of Sports". Specifiek daartoe opgerichte stichtingen promoten de topsport in de betreffende steden door middel van:

- 'local heroes'(sportambassadeurs);
- topsportevenementen en –accommodaties (o.a. Rotterdam Topsportcentrum);
- sportman en –vrouw verkiezingen;
- diverse vormen van (financiële) ondersteuning.

Menig topsporter uit de gemeente Bladel vervolgt op een gegeven stadium in zijn of haar sportcarrière buiten de gemeentegrenzen. De sportverenigingen in Bladel kennen een primaire gerichtheid op breedtesport en zijn daar qua voorzieningenniveau op ingericht. Wel bestaat er concrete belangstelling voor de organisatie van topsportevenementen waarvan wordt verondersteld dat er een impuls vanuit gaat naar de sport in zijn totaliteit.

2.4.6e Ruimte en accommodaties

Ondanks een bevolkingsgroei en een toename in sportdeelname, is het aantal sportaccommodaties en hectaren voor sport op landelijk niveau constant gebleven. In toenemende mate zijn sportvoorzieningen naar de rand van de stad verplaatst. Hierbij wordt ingezet op accommodaties met een brede gebruiksmogelijkheid, zogeheten multifunctionele (sport)accommodaties. Zorg, onderwijs en sport komen samen in één accommodatie. Het combigebruik van accommodaties levert voordelen op ten aanzien van ondermeer de benutting en de inzet van vakleerkrachten. Aan buitensportruimte is in de gemeente Bladel geen gebrek. Ten aanzien van binnensport vormt de capaciteit onderwerp van nader onderzoek. De inzet van multifunctionele accommodaties heeft in de gemeente Bladel goed 'wortel geschoten', waarbij de verschillende kernen beschikken over hun 'eigen' accommodatie.

Hoofdstuk 3. Bouwstenen en contouren

3.1 Inleiding

Op basis van de gegevens voortkomend uit de documentenanalyse, de interviews, de gebruikersmeetings met de binnen- en buitensportverenigingen alsmede de ambtelijke expertmeeting, worden in dit hoofdstuk de bouwstenen en contouren voor het geactualiseerde sportbeleid opgesteld. De bouwstenen vormen de basis voor het sportbeleid van de gemeente Bladel. Deze bouwstenen kunnen karakteristieken, waarden, kenmerken of inhoudelijke brokstukken zijn die met elkaar gemeen hebben dat zij een nadere uitwerking vormen van de wensen en aandachtspunten van de verschillende betrokken partijen in deze. De doelstelling geeft de contouren en richting aan van het sportbeleid.

3.2 Bouwstenen

Accommodaties vormen het huis voor de sport. Voldoende en kwalitatief goede binnen- en buitensportaccommodaties vormen een voorwaarde om te kunnen sporten. De afgelopen jaren is er door de gemeente Bladel flink geïnvesteerd in buitensportaccommodaties. De buitensportparken in de verschillende kernen van de gemeente kregen een flinke opknapbeurt en werden gereed gemaakt voor de toekomst. Dit laat onverlet dat er oog dient te blijven bestaan voor de kwaliteit van de accommodaties als ook de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling. De huidige situatie ten aanzien van de binnensportaccommodaties is in de gemeente Bladel zeer actueel. Momenteel wordt er onderzoek verricht naar de haalbaarheid van extra sporthalruimte op basis van een integraal behoefteonderzoek. De binnensportverenigingen ervaren dat het 'hun beurt' is na de investering van de afgelopen jaren in de buitensportparken door de gemeente Bladel. In algemene zin kent de gemeente Bladel een hoog voorzieningenniveau ten aanzien van de binnen- en buitensportaccommodaties.

Subsidies en tarieven vormen een belangrijk beleidsinstrument en bepalen de 'drempelhoogte' om te komen tot de sport. De gemeente Bladel hanteert een subsidiesystematiek waarvan niet alle onderdelen goed benut, dan wel beoordeeld worden. De jeugdlijdsubsidie wordt over het algemeen zeer gewaardeerd, alhoewel een enkele vereniging moeite heeft met de drempel⁶. De strenge vereisten die worden gesteld aan een sportstimuleringsubsidie belemmeren op dit moment de effectiviteit ervan. De ogenschijnlijke geringe bekendheid van de regeling onder sportverenigingen is daar mede debet aan. Nadere afstemming c.q. bijstelling kan leiden tot een groter rendement van dit belangrijke beleidsinstrument. De financiële drempel om te komen tot sport in de gemeente Bladel is momenteel laag. De sportverenigingen in Bladel vragen, in algemene zin, een zeer geringe contributiebijdrage van hun leden.

⁶ Een sportvereniging dient tenminste 15 jeugdleden te hebben alvorens in aanmerking te komen voor een jeugdlijdsubsidie.

Samenwerking

Met de toenemende maatschappelijke waardering en erkenning voor de waarde van sport, neemt ook het aantal actoren op het 'sportveld' toe. Naast de traditionele verenigingen, melden zorgaanbieders, professionele kinderopvang, woningbouwverenigingen en onderwijsinstellingen zich aan de poorten van de sport. In de gemeente Bladel betreft dit met name de bemoeienis van de onderwijsinstellingen daar waar het sportstimulering (o.a. naschoolse opvang) en –accommodaties betreft. De rijke verenigingscultuur in de gemeente Bladel, brengt een grote mate van zelfredzaamheid, -werkzaamheid en sociale controle met zich mee die er mede toe leidt dat er in relatief geringe mate een beroep wordt gedaan op professionele ondersteuning (o.a. ten aanzien van kinderopvang). Dit benadrukt het belang van de onderlinge samenwerking tussen sportverenigingen enerzijds en die met de gemeente en onderwijsinstellingen anderzijds. De houding van de sportverenigingen wordt in deze als ambivalent aangemerkt. Enerzijds zien de buitensportverenigingen hierin geen rol weggelegd voor de gemeente Bladel. Anderzijds zien de binnensportverenigingen mogelijkheden om in gezamenlijkheid (gemeente en verenigingen) de maatschappelijke waarde van sport (ondermeer in het kader van sportstimulering en doelgroepenbeleid) beter tot uitdrukking te laten komen.

Sportverenigingen

De sportverenigingen vormen de software van de sport. Zonder verenigingen met hun vele vrijwilligers is er geen sport. Dit geldt met name voor de gemeente Bladel die een zeer rijk en hecht verenigingsleven kent waar veel inwoners lid zijn van de sportvereniging. De verenigingen zijn van grote sociale waarde voor de gemeente Bladel. De gemeente Bladel hecht dan ook grote waarde aan de sportverenigingen. De sportverenigingen op hun beurt hechten grote waarde aan het voorwaardenscheppende beleid van de lokale overheid dat met name tot uitdrukking komt in het beschikbaar stellen van voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties. Tevens wordt prijs gesteld op een intensivering van de relatie met de gemeente om de verenigingsoverstijgende- en landelijke subsidiemogelijkheden beter te kunnen benutten.

Doelgroepen

Jongeren, ouderen en mensen met een verstandelijke dan wel lichamelijke beperking worden door zowel de sportverenigingen als de gemeente als belangrijke doelgroepen gezien van een sportbeleid waarbij sport niet alleen als doel maar tevens als middel wordt gezien. De sportverenigingen zijn hierbij de belangrijkste uitvoerder ondersteund en gestimuleerd door de gemeente. Tevens dient de samenwerking tussen de verenigingen onderling te leiden tot een sportvereniging overstijgend gedifferentieerd sportaanbod dat aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van de verschillende doelgroepen. De ene tak van sport sluit immers beter aan bij de behoefte en mogelijkheid van een bepaalde doelgroep dan een andere tak van sport. Ten aanzien van de jeugd kan hierbij tevens gedacht worden aan de verdere integratie van sport in het onderwijs. De inzet van vakdocenten lichamelijke opvoeding en stagiaires, de benutting van sportaccommodaties door zowel onderwijs (overdag) als sportverenigingen ('s avonds en in het weekend) als ook de combinatie van sport met Buiten Schoolse Opvang (BSO) bieden hiertoe concrete mogelijkheden.

Sport als middel

Voor veel mensen is sport een doel op zich. Sport is immers leuk, het levert je sociale contacten op en het geeft voldoening. Sport zal ook immer een doel op zich blijven en zijn waarde behouden. Daarnaast kan sport tevens als middel worden ingezet. Zo kan het bijdragen aan de sociale integratie van bepaalde achterstandsgroepen, de fitheid en daarmee het functioneren van ouderen helpen waarborgen of overgewicht helpen voorkomen. In toenemende mate krijgt sport als middel de waardering die het verdient en wordt het vanuit gezondheids-, ouderen-, WMO- of jeugdbeleid als middel ingezet.

Topsport

Topsport is een aparte tak van sport. Naast de buitengewone prestaties die worden geleverd dient het sportbeleid er kadertechneisch (training en begeleiding) en qua accommodaties, op ingericht te zijn. Deze vereisten worden niet passend geacht voor het ambitieniveau van de sportverenigingen in Bladel. De sport in Bladel wenst zich te richten op de breedtesport en diens grote maatschappelijke waarde. Uit de eigen opleiding naar bovenkomende talenten worden daarbij naar elders (o.a. Eindhoven) begeleid waar aan de specifiek voor topsportvereisten voorwaarden tegemoet wordt gekomen. Dit laat onverlet dat de organisatie van topsportevenementen wel een ambitie vormt van de sportverenigingen in Bladel. Sportevenementen op het hoogste niveau vormen een stimulans voor de sport in Bladel.

Sportstimulering

De sportparticipatie in de gemeente Bladel is hoog. Veel inwoners zijn (actief) lid van een sportvereniging. Dit vormt echter geen reden voor de sportverenigingen in de gemeente Bladel om op hun lauweren te rusten. De deelname aan sport en daarmee de groei van de verenigingen vormt een win-win scenario voor zowel de gemeente Bladel als de sportverenigingen. De verzorging van sportclinics op scholen en andersoortige kennismakingvormen met sport, leveren hiertoe een concrete en in de praktijk bewezen effectieve bijdrage. Hiertoe dient er een goede samenwerking te bestaan tussen onderwijsinstellingen en sportverenigingen.

Vrijwilligers

De vele vrijwilligers vormen de spreekwoordelijke kurk waar de sport en sportverenigingen op drijven. Met name ten aanzien van het bestuurlijk- en technisch kader doen zich wervingsproblemen voor. Ondanks financiële prikkels (zoals contributiekorting) zijn het telkens dezelfde personen die het vrijwilligerswerk opknappen. Met name in de kleinere kernen is er sprake van een vrijwilligersprobleem. Fusie van sportverenigingen om zodoende de bestuurlijke druk te laten afnemen vormt hierbij een optie evenals combinatiefunctie van vakdocent lichamelijke opvoeding in het onderwijs en trainer bij een sportvereniging.

De afgelopen jaren zijn de sportverenigingen door de gemeente Bladel 'uitgenodigd' om de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van privatisering van (onderdelen van) de sportaccommodatie eens tegen het licht te houden. Dit heeft geleid tot een aantal initiatieven waarbij de sportvereniging onderdelen van de accommodatie in beheer, exploitatie en of eigendom hebben gekregen of zelfs hebben gerealiseerd met de inzet van vele vrijwilligers met een kostprijs drukkend effect tot gevolg. Tegelijkertijd is duidelijk geworden dat de voordelen van privatisering nog niet volledig benut zijn. Mogelijkerwijs wordt er in de nabije toekomst nog op een succesvolle en coöperatieve wijze invulling gegeven aan enkele privatiseringstrajecten bij sportverenigingen in de gemeente Bladel.

Sport maakt binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Bladel onderdeel uit van de afdeling Welzijn. Dit vormt een goede basis voor een integrale benadering van het sportbeleid. Wil sport als middel goed tot wasdom komen dan dient het integraal benaderd te worden vanuit ondermeer het jeugd-, ouderen-, WMO- en onderwijs-, en gezondheidsbeleid. Sport dient als onderdeel van een breder welzijnsbeleid integraal benaderd te worden om maximaal te kunnen bijdragen aan welzijnsdoelstellingen als gezondheid, welbevinden en sociale participatie. Een integrale benadering kan in dit verband meerdere synergievoordelen opleveren.

3.3 Doelstelling

De gemeente Bladel wenst vanuit haar voorwaardenscheppende rol in nauwe samenwerking met de sportverenigingen en andere partners invulling te geven aan een sportbeleid dat gericht is op vergroting van de sportdeelname en optimale benutting van de sociaal maatschappelijke waarde van sport.

Hoofdstuk 4. Sportbeleid

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het sportbeleid van de gemeente Bladel nader uitgewerkt langs de volgende vijf programmatische hoofdlijnen:

1. Een Leven Lang Sport & Bewegen;
2. Investeren in verenigingen;
3. Accommodaties, de voorwaarde voor sport;
4. Subsidies en tarieven, en
5. Effect en prestatie.

Binnen de hierboven genoemde hoofdlijnen worden verschillende onderwerpen onderscheiden die nader worden toegelicht. Dit resulteert in verschillende (genummerde) beleidsvoornemens. In het uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 5) worden de beleidsvoornemens vertaald naar actiepunten.

4.2 Een Leven Lang Sporten & Bewegen

Een leven lang sporten is gebaseerd op het Long-Term Athlete Development programma (LTAD) en richt zich op het algemene raamwerk van de ontwikkeling van sporters met speciale aandacht voor motorische en psychische ontwikkeling van kinderen, volwassenen en mensen met een beperking. Binnen *Een Leven Lang Sporten & Bewegen* wordt onderkend dat fysieke scholing, schoolsport, wedstrijdsport en recreatieve activiteiten wederzijds afhankelijk van elkaar zijn. Dit staat in contrast met traditionele sportontwikkeling waarbij sport op school, de recreatie sport en de prestatie sport zich relatief onafhankelijk van elkaar hebben ontwikkeld. *Een Leven Lang Sporten & Bewegen* is een sport inclusief model dat iedereen aanmoedigt betrokken te raken in levenlang sportief bewegen. Dat wordt gedaan door het sporten en bewegen op school te integreren en te verbinden met recreatiesport en prestatie sport dan wel topsport.

Naast de integrale benadering van school-, recreatie- en prestatiesport onderscheidt *Een Leven Lang Sporten & Bewegen* zich doordat deze niet is gebaseerd op de chronologische leeftijd van kinderen en volwassenen maar op de biologische – de echte – leeftijd. De Biologische leeftijd verwijst naar de mate van fysieke, mentale, cognitieve en emotionele ontwikkeling, ook ten aanzien van mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking.

Een Leven Lang Sporten & Bewegen onderscheidt de navolgende vijf fasen:

1. Actieve start;
2. FUNdament, leren trainen, leren sporten;
3. Trainen voor omvang en belastbaarheid;
4. Trainen om te winnen, en
5. Actief voor het leven.

Vanwege de integrale benadering van sport en bewegen waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de fysieke, cognitieve en emotionele ontwikkeling en mogelijkheden van kinderen en volwassenen wordt *Een Leven Lang Sporten & Bewegen* als model gehanteerd voor de nadere uitwerking van het doelgroepenbeleid en de sportstimulering van de gemeente Bladel. Rekeninghoudend met de specifieke situatie, ambities en mogelijkheden wordt als volgt uitwerking gegeven aan de verschillende fasen.

4.2.1 Actieve start

Bij de actieve start ligt de nadruk op het leren van de juiste bewegingsvaardigheden zoals zwaaien, draaien, springen, rollen, gooien en vangen bij jongens en meisjes in de chronologische leeftijd van 0 tot 6 jaar. Binnen een veilige omgeving dienen kinderen limieten en risico's te ontdekken. Hierbij kan gedacht worden aan een actieve bewegingsomgeving en een goed gestructureerd gymnastiek- en zwemaanbod. Dagelijkse fysieke activiteit is van belang. De sport- en beweegsessies mogen echter niet langer dan 60 minuten duren.

Uit de discussies met zowel de binnen- als buitensportverenigingen in de gemeente Bladel alsook de ambtelijke organisatie blijkt dat sportstimulering en doelgroepenbeleid aandacht en prioriteit genieten. In relatie tot de doelgroep voor een actieve start (0 tot 6 jaar) kan dat zijn vertaalslag krijgen in sporten en bewegen in de naschoolse opvang, sporten en bewegen onder schooltijd en sport- en speeltoestellen in de openbare ruimte.

4.2.1a Sport en bewegen tijdens de naschoolse opvang

Bij de doelgroep voor de actieve start is het goed aanleren van basismotorische spel, bewegen en sportvaardigheden een voornaam aspect. Te meer daar onderzoek heeft uitgewezen dat het aanleren van een actieve leefstijl op zeer jonge leeftijd doorwerkt in alle daaropvolgende levensfasen. Een concrete 'plek' waar uitwerking kan worden gegeven aan het stimuleren van bewegen, sport en spel vormt de naschoolse kinderopvang.

Mede onder invloed van de toegenomen arbeidsdruk is er een toename in de vraag naar opvang van jonge schoolgaande kinderen. Dit betreft zowel het zogeheten overblijven (opvang tijdens de lunchpauze van 12 tot 13 uur) alsook nablijven (opvang na schooltijd van 15 tot circa 18 uur). Momenteel kennen basisscholen de verplichting om betreffende opvang op adequate wijze aan te bieden. Vaak wordt hiertoe samengewerkt met professionele kinderopvang.

Vanuit de wenselijkheid om sporten, spelen en bewegen bij jonge kinderen te stimuleren wordt aanbevolen het aanbod van naschoolse opvang vanuit die optiek nader te analyseren. Onderwijsinstellingen, sportverenigingen, professionele kinderopvang en de gemeente kunnen in gezamenlijkheid de mogelijkheden verkennen om sporten, spelen en bewegen nader te verkennen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- de inrichting van de opvang;
- het aanbieden van een specifiek beweegprogramma;
- terugkerende sport- en beweegactiviteiten in samenwerking met sportverenigingen;
- gericht specifiek aandacht voor sporten en bewegen door de vakdocent LO (Lichamelijke Opvoeding) van de onderwijsinstelling.

Beleidsvoornemen 1

Onderwijsinstellingen, professionele kinderopvang, sportverenigingen en de gemeente verkennen de mogelijkheden voor een sportieve en bewegingsstimulerende invulling van de naschoolse opvang en stellen hiertoe een actieprogramma op.

4.2.1b Sporten en bewegen onder schooltijd

Vanaf groep 3 kent het basisonderwijs de wettelijke verplichting om een minimum aantal uren lichamelijke opvoeding aan te bieden⁷. Dit laat onverlet dat het belang van bewegen, sporten en spelen in eerdere groepen eveneens van groot belang is. Om die reden verzorgen de 'reguliere' leerkrachten doorgaans sport- en speelactiviteiten gedurende enkele uren per week in de binnensportaccommodatie of een andere daartoe geschikt geachte ruimte binnen de onderwijsinstelling. Gezien het belang van het goed aanleren van de basisvaardigheden van sporten en bewegen bij jonge kinderen, vormt dit een aandachtspunt voor het sportbeleid. Onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente kunnen in gezamenlijkheid de mogelijkheden verkennen voor het verder benutten van het sport- en beweegaanbod bij kinderen in de groepen 0 tot en met 3 in het basisonderwijs.

Aandachtspunt 1

Onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente hebben aandacht voor de mogelijkheden om te komen tot een intensivering en een kwalitatieve verbetering van het sport- en beweegaanbod bij de groepen 0 tot en met 3 van het basisonderwijs.

Alliantie School & Sport, samen sterker.

In 2005 is de Alliantie School & Sport, een samenwerkingsverband van de ministeries van OCW, VWS en de overkoepelende sportorganisatie NOC*NSF, van start gegaan. De Alliantie stelde zich ten doel een dagelijks sportaanbod op 90% van de scholen in het primair onderwijs, voorgezet onderwijs en in het MBO te realiseren voor 2010. Uit de eerste resultaten van de diverse werkplannen blijkt dat de samenwerking school en sport uitermate kansrijk is mits er sprake is van deskundig kader, moderne accommodaties en een vernieuwend sportaanbod. Anno 2008 bevindt de Alliantie zich in de derde fase waarbij het zich richt op de implementatie van de 2.500 combinatiefuncties zoals verwoord in het beleidsprogramma van het kabinet Balkenende IV.

4.2.1c Sporten en spelen in de openbare ruimte

Tijdens de actieve start vormt het aanleren van basale beweeg- en speelvaardigheden zoals zwaaien, draaien, springen, rollen, gooien en vangen binnen een veilige setting van groot belang. Kinderen leren hun eigen mogelijkheden verkennen als ook de risico's die bij bewegen en spelen komen kijken. Om deze ontwikkeling te stimuleren kan ook de openbare ruimte bewegingsstimulerend worden ingericht. Bij de doelgroep voor de actieve start gaat het daarbij nog niet zozeer om een sportieve inrichting van de openbare ruimte (zoals met voetbal- en basketbalvelden) maar om een inrichting die uitnodigt om te klimmen, klauteren, glijden, evenwicht bewaren en kopje duikelen. Hiertoe dient met name aandacht te bestaan voor klimtoestellen, evenwichtsbalken, allerhande schommels en veel zand!

⁷ De Wet Primair Onderwijs geeft aan welke vakgebieden er in het primair onderwijs dienen te worden verzorgd zonder daar een verplicht minimum aantal uren aan toe te kennen. De Inspectie gebruikt ten aanzien van bewegingsonderwijs de indicator dat leerlingen uit groep 3 tot en met 8 tenminste twee keer per week gedurende 45 minuten les in de lichamelijke opvoeding verkrijgen.

De gemeente Bladel geeft op basis van haar speelruimtebeleid uit 1998 uitvoering aan de speel- en sportgerichte inrichting van de openbare ruimte. Betreffend beleid wordt momenteel geëvalueerd en zal integraal onderdeel gaan uitmaken van de sportnota.

Beleidsvoornemen 2

Actualisatie van het speelruimtebeleid als integraal onderdeel van het sportbeleid.

Spelen en bewegen in de openbare ruimte is van groot belang voor het jonge kind. Hier dient rekening mee gehouden te worden bij de ontwikkeling van toekomstige structuurvisies. Ruimte om te spelen en te bewegen vormt één vast aandachtspunt bij de ontwikkeling van toekomstige structuurvisies in de gemeente Bladel.

Aandachtspunt 2

Ruimte om te spelen en te bewegen vormt een vast aandachtspunt bij de ontwikkeling van toekomstige structuurvisies.

4.2.2 FUNdament, leren sporten, leren trainen

Tijdens de FUNdament fase ligt de nadruk op de algemene en algehele ontwikkeling van jongens in de chronologische leeftijd van 6 tot 9 jaar en meisje van 6 tot 8 jaar. Middels goed gestructureerde sport- en beweegprogramma's waarbij eenvoudige regels en de waarden van sport worden geïntroduceerd, worden dagelijks fysieke activiteiten aangeboden. Hierbij kunnen elementen als rennen, springen, fietsen en gooien worden gebruikt alsook lichamelijke oefeningen met het eigen lichaamsgewicht.

In vergelijking met de voorgaande fase komt tijdens de FUNdaments-fase sport al meer aan de oppervlakte. Voortbordurend op de speel- en beweegvaardigheden die zijn gestimuleerd en aangeleerd in de eerdere fase volgt een eerste kennismaking met sportactiviteiten. Op basis van de specifieke situatie in de gemeente Bladel en de discussies met de binnen- en buitensportverenigingen en ambtelijke organisatie wordt tijdens de FUNdaments-fase ingezet op kennismaking met sport en de vakdocent LO in het basisonderwijs.

4.2.2.a Kennismaking met sport

In het kader van sportstimulering hebben de (buiten)sportverenigingen in Bladel goede ervaringen met het verzorgen van sportieve kennismakingsactiviteiten op onderwijsinstellingen. In het kader van het sportbeleid worden de mogelijkheden hiertoe verder uitgebouwd en geïntensiveerd. Hierbij kan ondermeer gedacht worden aan:

- een nadere inventarisatie en analyse van de mogelijkheden en beperkingen van *alle* sportverenigingen in de gemeente Bladel voor het leveren van een bijdrage aan sportstimulering en kennismakingsactiviteiten;
- het verzorgen van gastlessen en sportclinics door lokale topsporters of trainers van sportverenigingen in het basisonderwijs;
- de organisatie van een jaarlijkse terugkerende sportweek in het basisonderwijs ism sportverenigingen.

Beleidsvoornemen 3

De onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente Bladel stellen gezamenlijk een uitvoeringsprogramma op voor een intensivering van de kennismakingsmogelijkheden met de sport in het kader van sportstimulering waarbij bij voorkeur wordt aangesloten bij de Nationale Sportweek.

De Nationale Sportweek

De Nationale Sportweek is dé week van het jaar waarin de sport in Nederland extra onder de aandacht wordt gebracht. In deze week kan een ieder zelf zien en ervaren wat er allemaal mogelijk is op sportief gebied in Nederland en hoe leuk het is om alleen of samen met anderen sportief actief te zijn. De Nationale Sportweek is een jaarlijks terugkerend evenement dat in 2008 van 28 maart tot en met 5 april zijn vijfde editie beleeft. Tijdens de verschillende dagen van de sportweek staat telkens een ander soort sport in de belangstelling, zo is zondag de dag van de fietssport en de dinsdag de dag van de racketsporten. Op die dagen presenteren die takken van sport zich in alle gemeenten van Nederland aan een groot publiek.

4.2.2.b Vakdocent in het basisonderwijs

Het bewegingsonderwijs op basisscholen wordt mede door veranderingen in het curriculum van de docentenopleidingen⁸ in toenemende mate verzorgd door vakdocenten Lichamelijke Opvoeding. In het kader van het sportbeleid is het wenselijk om een zo'n groot mogelijke groep leerlingen in het basisonderwijs te voorzien van voldoende⁹ en kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Dit vormt één van de aandachtspunten van de sportnota.

Aandachtspunt 3

Onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente Bladel hebben aandacht voor de mogelijkheden om de kwaliteit en kwantiteit van het bewegingsonderwijs te stimuleren.

Combinatiefuncties Brede School Sport en Cultuur

In het beleidsprogramma van het kabinet Balkenende IV vormt de realisatie van 2.500 combinatiefuncties brede school sport en cultuur één van de beleidsdoelstellingen. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar gelijkelijk of in ieder geval in substantiële mate werkzaam is in tenminste twee werkvelden of sectoren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een vakdocent lichamelijke opvoeding die tevens als trainer werkzaam is bij een sportvereniging. In 2008 kunnen de G31 gemeenten aanspraak maken op de financiën van het rijk en in de daaropvolgende jaren de overige gemeenten. In het eerste jaar behoeven de gemeenten niets bij te dragen aan de financiering. Vanaf het tweede jaar dient de gemeente borg te staan voor cofinanciering.

⁸ De huidige opleiding tot onderwijzer kennen niet de aantekeningen lichamelijke opvoeding waardoor zij niet langer bevoegd zijn tot het verzorgen van de lessen lichamelijke opvoeding. Hiertoe wordt een beroep gedaan op sportinstructeurs van ondermeer de CIOS-opleidingen die hiertoe specifiek zijn opgeleid.

⁹ De Wet Primair Onderwijs geeft aan welke vakgebieden er in het primair onderwijs dienen te worden verzorgd zonder daar een verplicht minimum aantal uren aan toe te kennen. De Inspectie gebruikt ten aanzien van bewegingsonderwijs de indicator dat leerlingen uit groep 3 tot en met 8 tenminste twee keer per week gedurende 45 minuten les in de lichamelijke opvoeding verkrijgen.

4.2.3 Trainen voor omvang en belastbaarheid

De Trainen voor omvang en belastbaarheids fase richt zich op het aanleren van sportspecifieke vaardigheden maar ook uithoudingsvermogen, kracht en snelheid bij jongens in de leeftijd van 9 tot 16 jaar en meisjes van 8 tot 15 jaar. Hierbij wordt er meerdere keren per week sportspecifiek getraind. Tijdens deze fase kunnen ook ondersteunende trainingen zoals duur- en krachttraining worden geïntroduceerd.

In de fase Trainen voor omvang en belastbaarheid komt het primaat voor de uitvoering te liggen bij de sportverenigingen in de gemeente Bladel. Des te beter de sportverenigingen uitgerust zijn om hun taken uit te voeren (o.a. accommodaties en kader), des te meer inhoud en diepgang kan er aan de fase trainen voor omvang en belastbaarheid worden gegeven. Hierbij kan worden aangesloten op de activiteiten uit de twee eerdere fasen die hebben gezorgd voor een impuls in het beweeg-, speel- en sportgedrag van kinderen in zowel kwalitatieve als kwantitatieve zin. Bovendien kan de integrale benadering van schoolsport en verenigingssport worden doorgetrokken naar deze fase.

Gezien de directe invloed die de mogelijkheden van sportverenigingen hebben op de fase Trainen voor omvang en belastbaarheid wordt voor een nadere uitwerking van de activiteiten verwezen naar de hoofdlijnen "Investeren in verenigingen" en "Accommodaties".

4.2.4 Trainen om te winnen

De Trainen om te winnen fase richt zich op prestatiesport met uitlopers naar topsport bij jongens vanaf circa 16 jaar en meisjes vanaf 15 jaar. Hierbij ligt de nadruk op sport- en toernooispecifieke fysieke, technische en tactische trainingen. Het aantal trainingen per week wordt opgevoerd en een gerichte periodisering doet zijn intrede.

De sportverenigingen in Bladel dragen zorg voor de sportcompetitie en de daarbij behorende trainingen en faciliteiten. Daarbij worden zij ondersteund door de gemeente in het kader van ondermeer accommodaties en subsidies. Hoe hieraan verder invulling wordt gegeven in het kader van voorliggend sportbeleid komt aan bod in hoofdlijnen "Investeren in verenigingen", "Accommodaties" en "Subsidies en tarieven".

De gemeente Bladel heeft in beperkte mate topsportaspiraties. De lokale sportverenigingen achten hun capaciteiten in zowel stenen (accommodaties) als mensen (technisch kader) onvoldoende toegerust om concreet invulling te geven aan topsportbeleid. Met gepaste trots wordt gekeken naar individuele leden uit de eigen opleiding die elders in de regio (voornamelijk Eindhoven) invulling geven aan een topsportcarrière. De topsportaspiraties van sportverenigingen in Bladel richten zich op de organisatie van topsportevenementen vanwege hun algehele impuls voor de sport.

Aandachtspunt 4

De gemeente Bladel staat positief tegenover de organisatie van topsportevenementen door sportverenigingen in Bladel vanwege de impuls voor de sport in algemene zin.

4.2.5 Actief voor het leven

De Actief voor het leven fase is niet gekoppeld aan een specifieke leeftijdsgroep. De focus ligt op het dagelijkse sporten en bewegen, ongeacht de leeftijd dan wel motorische of psychische beperking.

Uit onderzoek¹⁰ blijkt dat met name de 65-plussers, niet-sporters en mensen met een lichamelijke beperking of chronische aandoening niet voldoen aan de norm¹¹. Aangezien reeds aandacht besteed is aan diverse vormen van sportstimulering, wordt in het kader van de "Actief voor het leven" fase nader aandacht besteed aan ouderen en mensen met een beperking.

4.2.5a Ouderen

Niet alleen vormen 65-plussers één van de meest inactieve leeftijdsgroepen van de gemeente Bladel, zij zijn tevens de sterkst groeiende leeftijdsgroep. In 2025 zal naar verwachting circa 22% van inwoners van Bladel ouder dan 65 jaar zijn tegenover ruim 13% anno 2007. In absolute zin betekent dit dat er circa 2.000 ouderen bijkomen. Inactiviteit bij ouderen zal ertoe leiden dat zij eerder en meer te maken krijgen met fysieke klachten en ongemakken. Bovendien draagt een actieve levensstijl bij aan een groter welbevinden. Om deze redenen wordt sporten en bewegen bij ouderen integraal vanuit sport-, WMO- en ouderenbeleid benaderd. Ook vanuit de lokale sportsector is het wenselijk de doelgroep ouderen integraal, 'sportbreed' te benaderen. De ene sportdiscipline (o.a. Nordic Walking of gymnastiek) is beter geschikt voor de oudere doelgroep dan de andere (bijvoorbeeld rugby of judo). Sportdiscipline overstijgend wordt vanuit een integraal beleidskader toegewerkt naar een toename van de sport en beweegintensiteit onder ouderen.

Beleidsvoornemen 4

Door meerdere lokale sportverenigingen en ouderenorganisaties wordt een bijdrage geleverd aan de samenstelling van een sporttakoverstijgend sport en beweegaanbod voor ouderen. De gemeente Bladel ondersteunt en financiert een dergelijk programma aanbod.

4.2.5b Mensen met een beperking

In het onderzoek "Drempels slechten" uit 2007 (zie ook paragraaf 2.2.8) wordt op basis van cijfers van het Sociaal Cultureel Planbureau berekend dat er in Noord-Brabant 516.000 zelfstandig wonende mensen met een lichamelijke beperking, 240.000 mensen met een chronische aandoening en bijna 16.000 mensen met verstandelijke beperking zijn. Uitgaande van het gegeven dat circa 0,8% van de inwoners van Noord-Brabant in de gemeente Bladel woont, zal de gemeente circa 4.000 zelfstandig wonende mensen met lichamelijke beperking kennen, 1.920 mensen met een chronische aandoening en 128 mensen met een verstandelijke handicap. Voor deze groep mensen wenst de gemeente Bladel enkele concrete sport- en beweegmogelijkheden te creëren zowel qua eventueel nieuw te realiseren accommodaties (toegankelijkheid) als qua programmering.

¹⁰ "Wat beweegt uw gemeente?" Sportservice Noord-Brabant en PON (2007) zie ook paragraaf 2.2.9.

¹¹ Hierbij wordt gerefereerd aan de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB). Deze norm houdt in dat jongeren onder de 18 jaar dagelijks tenminste een uur matig intensieve lichamelijke activiteit dienen te hebben en volwassenen ten minste vijf dagen per week een half uur.

Hierbij wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven, zoals het G-team voetbal, rolstoelbasketbal en –tafeltennis en de sportcoach alsook additionele mogelijkheden bij de sportverenigingen in de gemeente Bladel en in omliggende gemeenten.

Beleidsvoornemen 5

Vanuit een integrale beleidscontext (o.a. WMO en sportbeleid) wordt in samenwerking met de sportverenigingen toegewerkt naar een structureel sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking. Hiertoe wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook bij sportverenigingen in omliggende gemeenten.

Aandachtspunt 5

De gemeente Bladel heeft aandacht voor de toegankelijkheid en bruikbaarheid van nieuw te realiseren sportaccommodaties voor mensen met een beperking.

4.3 Investeren in verenigingen

Sportverenigingen vormen de ruggengraat van de lokale sport. Zeker in een gemeente als Bladel met een sterke verenigingscultuur. Investeren in sport, betekent investeren in sportverenigingen. Zo voorziet de gemeente Bladel in een kwalitatief en voldoende aanbod in sportaccommodaties en ontvangen de sportverenigingen subsidies voor het in standhouden van de sportcompetitie en de deelname van jeugd aan en betrokkenheid van vrijwilligers bij de lokale sport. De realisatie van de sportdoelstellingen vereist echter een verdergaande samenwerking tussen gemeente en sportverenigingen dan 'bakstenen en geld'.

4.3.1. Vrijwilligers

Sportverenigingen maken op grote schaal gebruik van vrijwilligers. Dit is de kracht en tegelijkertijd de achilleshiel van de sportverenigingen. De vele vrijwilligers doen belangrijk 'werk' voor de sportverenigingen maar door ondermeer een toegenomen regeldruk en arbeidsparticipatie en andere andere sociaal maatschappelijke ontwikkelingen neemt de druk op het vrijwilligerskader toe. Dit vormt een bedreiging voor de uitvoering van het sportbeleid waarbij ingezet wordt op een bredere inzet van sport vanwege zijn grote maatschappelijke waarde.

Uit de gebruikersmeetings met de sportverenigingen in Bladel blijkt dat de druk op het vrijwilligerskader zich met name voordoet ten aanzien van het technisch- en bestuurlijk kader. Vandaag de dag vormen vacante bestuurszetels en uitzonderlijk lange zittingstermijnen bij de sportverenigingen in Bladel eerder regel dan uitzondering. Bij gebrek aan kandidaat-bestuursleden blijven bestuursleden langer aan of ontstaan er structurele vacatures. Uiteindelijk komt dit de kwaliteit van het sportbestuur en daarmee de lokale sport niet ten goede. Enerzijds kan een actievere werving van kandidaat-bestuursleden bijdragen aan de oplossing van betreffend probleem. Anderzijds kan een oplossing gelegen zijn in de schaalgrootte, het laten opgaan van kleine verenigingen in grote (omni)sportverenigingen. In het kader van de discussie om te komen tot een nieuwe binnensportaccommodatie is laatstgenoemde mogelijkheid door enkele binnensportverenigingen vanuit een positieve grondhouding besproken. De gemeente Bladel heeft aandacht voor de ervaren kaderproblemen.

Aandachtspunt 6

De gemeente Bladel heeft aandacht voor de ervaren druk op het bestuurlijk kader bij sportverenigingen. Desgevraagd is zij bereid mee te denken bij het vinden van oplossingen.

Met de wens om een groter beroep te doen op de sportverenigingen ten einde meer gebruik te maken van de sociaal maatschappelijke waarde van sport, zal de druk op het technisch kader verder toenemen. Een groot deel van de sportactiviteiten in het kader van doelgroepenbeleid en sportstimulering (zoals sportieve naschoolse opvang of beweegactiviteiten voor ouderen, zie ook de paragrafen 4.2.2.a en 4.2.5a) vindt overdag plaats. Juist de inzet van technisch kader overdag (wanneer zij hun reguliere arbeidsverplichtingen kennen) is problematisch. De gemeente Bladel heeft aandacht voor de ervaren problemen ten aanzien van het technisch kader. Desgevraagd is zij bereid mee te denken bij het vinden van oplossingen.

Aandachtspunt 7

De gemeente Bladel heeft aandacht voor de ervaren druk op het technisch kader bij sportverenigingen. Desgevraagd is zij bereid mee te denken bij het vinden van oplossingen.

4.3.2 Lokaal organiserend vermogen

Sport verkrijgt in toenemende mate de waardering die het verdient. De effecten van sport op de gezondheid en het welzijn van mensen wordt in toenemende mate onderkend. Hierbij wordt sport niet langer als doel op zich gezien (zoals in de meer traditionele sport) maar in toenemende mate als middel. Als gevolg hiervan betreden meer en ook andere organisaties, zoals welzijns- onderwijs en ouderenorganisaties, het speelveld van de sport. Tevens bestaat er een groeiende belangstelling voor sport vanuit andere beleidsterreinen zoals WMO, ouderenbeleid en lokaal gezondheidsbeleid. De verruiming van het aantal actoren op het spreekwoordelijke sportveld en de verruiming van de doelstellingen van sportbeleid (een integrale benadering), vragen om coördinatie en regie ten aanzien van de lokale organisatie en organiserend vermogen. Hierbij dient te worden voortgeborduurd op de sterke verenigingscultuur in de gemeente Bladel leidend tot nieuwe kansen, mogelijkheden en samenwerkingsverbanden. De gemeente Bladel wenst de lokale sportverenigingen te ondersteunen om in samenwerking met andere externe organisaties en gebruikmakend van landelijke (subsidie)mogelijkheden invulling te geven aan een integraal sportbeleid. Hierbij wordt ingezet op een intensivering van de samenwerking en overleg met de sportverenigingen. Concreet kan hierbij gedacht worden aan regulier overleg tussen de gemeente en de sportverenigingen per buiten- of binnensportaccommodatie.

Beleidsvoornemen 6

De gemeente Bladel wenst de samenwerking met de lokale sportverenigingen te intensiveren om (beter) gebruik te kunnen maken van landelijke (subsidie)regelingen en het lokaal organiserend vermogen in samenwerking met andersoortige instellingen zoals onderwijs en welzijnsinstellingen. Hiertoe wordt primair aansluiting gezocht bij reeds bestaande overlegmomenten en samenkomsten of verenigingsbijeenkomsten voor alle binnensportverenigingen en buitensportverenigingen per sportpark.

4.4 Accommodaties, de voorwaarde voor sport

Sportaccommodaties vormen een voorwaarde voor sport. Zonder accommodaties of dat nu binnen- of buitensportaccommodaties betreft, is er geen ruimte voor sport anders dan de openbare ruimte. Vanuit hun publieke verantwoordelijkheid behoort het aanbieden van voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties tot één van de kerntaken van de lokale overheid. Hiermee is niet gezegd dat de gemeente Bladel dient te voorzien in alle wensen en ideeën van binnensportverenigingen en overige gebruikers van sportaccommodaties. Vanuit haar publieke functie richt de gemeente zich primair op de basissporten en basissportvoorzieningen die voldoen aan de maatschappelijk geaccepteerde sportnormen (o.a. NOC*NSF en VNG). In het kader van voorliggend sportbeleid wordt qua accommodaties aandacht besteed aan de binnensportcapaciteit, de kwaliteit van de buitensportaccommodaties en privatisering.

4.4.1 Binnensportcapaciteit

In de gemeente Bladel is de vraag of er voldoende binnensportcapaciteit bestaat zeer actueel. Recentelijk is onderzocht of de huidige binnensportcapaciteit in de gemeente Bladel volstaat om te kunnen voorzien in de huidige en toekomstige behoefte vanuit zowel het onderwijs als de sportverenigingen. Aangezien de grote zaal van multifunctionele accommodaties tevens door niet-sport verenigingen (o.a. muziek- en culturele verenigingen) worden gebruikt, zijn ook deze verenigingen in het integrale behoefteonderzoek betrokken. Voor een volledige uitwerking van het binnensportbehoefteonderzoek wordt verwezen naar de rapportage "*Onderzoek Haalbaarheid Sporthal Gemeente Bladel*".

Op basis van het integrale binnensportbehoefte onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:

1. De huidige binnensportaccommodaties zijn evenwichtig gespreid over de gemeente Bladel;
2. Sporthal 't Spant er is gezien zijn leeftijd en de geplande omvang aan onderhoudsinvesteringen in de nabije toekomst aan vervanging of renovatie toe;
3. De huidige bezetting van de sporthallen 't Spant er en Eureka vanuit de sportverenigingen is gedurende de piekperiode dat ook de seizoensgebonden sporten zoals korfbal gebruik maken van de sporthallen te hoog (respectievelijk 95% en 105%) om op adequate wijze invulling te kunnen geven aan een programmering en in afdoende mate te kunnen voldoen aan de wensen van de sportverenigingen;
4. De huidige binnensportcapaciteit is toereikend om te kunnen voorzien in de huidige en toekomstige behoefte vanuit het primair onderwijs;
5. De huidige binnensportcapaciteit is eveneens toereikend om te kunnen voorzien in de huidige en toekomstige behoefte vanuit het voortgezet onderwijs. Hiertoe vormt het gebruik van sporthal 't Spanter door het Pius-X college wel een voorwaarde. De 'eigen' binnensportaccommodaties van het Pius-X college zijn ontoereikend om te voorzien in de huidige en toekomstige behoefte vanuit het voortgezet onderwijs.
6. De gebruikers zijn in algemene zin en met uitzondering van de accommodaties van de Franciscusschool en het Pius-X college tevreden over de binnensportaccommodaties;
7. De toekomstige behoefte aan binnensportaccommodaties vanuit de sportverenigingen zal toenemen en in 2012 naar verwachting leiden tot een praktische bezettingsgraad van ruim 100% in de grote binnensportaccommodaties gedurende de piekperiode. Bij een volledige bezetting van een sporthal is het niet mogelijk om in afdoende mate te kunnen voldoen aan wensen van de sportverenigingen en te komen tot een adequate programmering;

8. De geïnventariseerde capaciteitsbehoefte legitimeert een verruiming van de binnensportcapaciteit in de gemeente Bladel met één extra sportzaal¹² in de kern Bladel.

Gezien de hoge leeftijd van sporthal 't Spant er en daaruit voortkomende hoge onderhoudsinvesteringen wordt vervangende nieuwbouw geadviseerd, bij voorkeur in combinatie met de extra benodigde sportzaal.

Aangezien de vijf eigen binnensportaccommodaties van het Pius-X College onvoldoende zijn om te voorzien in diens eigen behoefte, is het raadzaam dat de gemeente Bladel in samenwerking met het Pius-X College komt tot een verruiming van de binnensportcapaciteit.

Hierbij dient zich de mogelijkheid aan dat de sportzaal van het Pius-X college (de gezamenlijke gymlokalen 113 en 115), na een bouwkundige aanpassing, gaat voorzien in de extra benodigde zaalcapaciteit vanuit de sportverenigingen.

Op basis van een nader onderzoek waarbij aandacht wordt besteed aan het Programma van Wensen, een investeringsraming, een exploitatieprognose alsmede de beheer- en organisatiestructuur dient nadere uitwerking te worden gegeven aan de wenselijk geachte vernieuwing en verruiming van de binnensportcapaciteit.

Beleidsvoornemen 7

De gemeente Bladel gaat de gewenste verruiming van de binnensportcapaciteit nader uitwerken en realiseren.

4.4.2 Kwalitatief onderhoud buitensportaccommodaties

De afgelopen jaren heeft de gemeente Bladel veel geïnvesteerd in de buitensportparken van alle kernen (zie ook paragraaf 2.2.2). Hiermee is een goede uitgangssituatie gecreëerd voor de buitensportverenigingen in Bladel en is opvolging gegeven aan de investeringswensen zoals die onder de vorige sportnota zijn geïnventariseerd. Hierbij richt de gemeente Bladel zich op basissporten en basissportvoorzieningen zoals in paragraaf 4.5.1. nader uitgewerkt en onderbouwd.

De kwaliteit van onderhoud en vervanging ten aanzien van de buitensportaccommodaties verdient structurele aandacht. Om die reden zijn er in 2000 meerjaren onderhoudsplannen opgesteld. Om op een gestructureerde wijze het kwaliteitsniveau van de buitensportaccommodaties te kunnen borgen worden betreffende onderhoudsplannen geëvalueerd en indien noodzakelijk geactualiseerd.

Beleidsvoornemen 8

Om de kwaliteit van het onderhoud en vervanging ten aanzien van binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Bladel ook voor de langere termijn te kunnen blijven garanderen worden de bestaande meerjaren onderhoudsprogramma's geëvalueerd en indien noodzakelijk geactualiseerd.

¹² Een sportzaal heeft een sportvloer van 550 tot 750m² (twee zaaldelen) bij een hoogte van 7 meter.

4.4.3 Privatisering

De gedachte dat een kwalitatief goed en voldoende aanbod aan sportaccommodaties de verantwoordelijkheid is van de lokale overheid is te simpel, te rechtlijnig en bovendien niet wenselijk. Enerzijds bestaat er een onderscheid tussen basissporten en niet-basissporten en een nadere uitwerking over wat er verstaan dient te worden onder een basissportvoorziening (zie ook paragraaf 4.5.1). Dit levert een duidelijke afbakening op daar waar het de gemeentelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van sportaccommodaties betreft. Anderzijds heeft de gemeente Bladel in positieve zin ervaring opgedaan met het privatiseren van (onderdelen van) buitensportaccommodaties (zie ook paragraaf 2.2.6). De grondslag voor de privatisering vormt het creëren van een situatie die voor zowel de gemeente als de sportverenigingen voordelen oplevert langs de lijnen zoals uitgewerkt in de nota "*Kaders en uitgangspunten privatisering sportaccommodaties gemeente Bladel*". Blijkens de expertmeeting met de buitensportverenigingen zijn niet alle sportverenigingen zich bewust van de mogelijke voordelen van privatisering en de vele aspecten die hierbij komen kijken. De mogelijkheden voor de privatisering van (onderdelen van) buitensportaccommodaties vormt een blijvend aandachtspunt voor de gemeente Bladel. De gemeente Bladel staat positief tegenover initiatieven van sportverenigingen om binnen de gestelde kaders te komen tot privatisering.

Aandachtspunt 8

De gemeente Bladel heeft blijvend aandacht voor mogelijkheden om te komen tot privatisering van (onderdelen van) buitensportaccommodaties binnen de door haar gestelde kaders. Zij staat positief tegenover initiatieven van sportverenigingen in dit verband.

4.5 Subsidies en tarieven

De gemeentelijke subsidie en tarievenstelsel voor sport vindt zijn grondslag in de definiëring van basissport en basissportvoorziening.

4.5.1 Basissport en basissportvoorziening

In het kader van de actualisatie van het sportbeleid van de gemeente Bladel is het van belang een eenduidig "fundament" te kunnen ontwikkelen voor zowel het sportbeleid als de uitvoering daarvan. Als uitgangspunt voor beleidsvorming is het streven naar "een leven lang sporten en bewegen" gekozen, waarbij de gemeentelijke regie en bemoeienis zich richt op de breedtesport als zodanig en op de breedtesport als middel en instrument om te komen tot beleidsterrein overschrijdende samenwerking om bredere maatschappelijke doelen te realiseren. In het kader van het tot stand brengen van het gewenste "fundament" doet zich de vraag voor welke sporten tot de breedtesport gerekend dienen te worden (in de zin van basissporten) en welke voorzieningen hiertoe behoren (in de zin van basissportvoorzieningen). Om tot een definitie van basissporten en basissportvoorzieningen te komen dient allereerst de vraag beantwoord te worden wat onder het begrip "sport" wordt verstaan.

Het begrip sport laat zich moeilijk afbakenen en definiëren. Een aansprekende definitie is de navolgende van het WJH Mulier Instituut (centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek) waarin sport als volgt is gedefinieerd:

"Sport is een menselijke activiteit die veelal plaatsvindt in een specifiek organisatorisch verband maar ook ongebonden kan worden verricht, doorgaans met gebruikmaking van een – al dan niet in de eigen woonplaats gesitueerde – ruimtelijke voorziening en/of omgeving, op een manier die is gerelateerd aan voorschriften en gebruiken die in internationaal verband ten behoeve van prestaties met een competitie- of wedstrijdelement in de betreffende activiteit of verwante activiteiten tot ontwikkeling zijn gekomen".

Voorgaande definitie is relatief breed en veelomvattend. De vraag doet zich bij deze definitie voor in hoeverre ook denksporten, hondensporten, vogelsporten en dergelijke conform deze definitie aan het begrip "sport" voldoen. Hoewel voornoemde activiteiten bijdragen aan van sportbeleid afgeleide doelstellingen als maatschappelijke participatie en integratie, kennen deze activiteiten meer het karakter van een *gezamenlijke activiteit* dan van een sportactiviteit. Op grond hiervan behoren dergelijke activiteiten meer tot bevordering van het welzijn binnen een gemeente dan bij activiteiten gericht op het bevorderen van sport en bewegen.

Gelet op voorgaande overweging wordt door de gemeente Bladel een definitie van sport gehanteerd die luidt als volgt:

Sport is een door mensen ondernomen lichamelijke activiteit in het kader van ontspanning en oefening met een recreatief of competitief element die bijdraagt aan de motorische en algehele ontwikkeling. Sport krijgt zowel in teamverband als individueel gestalte op basis van voorschriften en gebruiken die in internationaal verband ten behoeve van prestaties met een competitie- of wedstrijdelement tot ontwikkeling zijn gekomen.

Om te komen tot een goed te hanteren definitie van basissport is een vergelijk gemaakt van reeds door andere gemeenten gebezigde definities. Gebleken is dat veel gemeenten navolgende criteria hanteren om tot definitie van basissporten te geraken:

1. er is sprake van een landelijk algemeen gangbare en algemeen aanvaarde sport (een sport die in nagenoeg elke gemeente van Nederland wordt beoefend);
2. er is sprake van een sport die in de openbare ruimte of op de commerciële markt niet wordt aangeboden;
3. er is sprake van sportbeoefening zonder winstoogmerk;
4. er is sprake van een sport die een bijdrage levert aan de doelstellingen van het gemeentelijk sportbeleid in algemene zin, aan de sportstimulering van doelgroepen en hun motorische en algehele ontwikkeling.

Ten aanzien van het eerste criterium moet worden opgemerkt dat bij de toepassing hiervan zichtbaar is dat gemeenten sporten die binnen haar eigen grenzen van oudsher sterk aanwezig zijn en landelijk gezien minder aandacht genieten, tóch tot de basissporten worden gerekend.

Indien voornoemde definitie van sport en de bovengenoemde criteria worden toegepast op de situatie in de gemeente Bladel leidt dit tot de volgende indeling in basissporten en niet basissporten:

Binnensport		Buitensport	
basissporten	niet basissporten	basissporten	niet basissporten
badminton	biljart	handbal	lopen en wandelen
basketbal	denksporten	handboog	parachutespringen
gymnastiek/turnen	dansen	petanque	beugelen
handbal	vechtsporten	korfbal	duiken
handboog	tennis	wielrennen	hengelen
korfbal		voetbal	motorsport
tafeltennis		tennis	paardensport *
voetbal			hondensport
volleybal			
zwemsport **			
waterpolo			

* Paardensport ontvangt uitsluitend een jeugdlijdsubsidie

** zwemvereniging Platella ontvangt een gemaximeerde subsidie als tegemoetkoming in de huurkosten voor het zwembad

De sporten die vermeld staan onder de noemer "niet basissporten" worden ofwel door de markt aangeboden of vallen niet (volledig) onder de eerder gepresenteerde definitie van "sport".

Ten aanzien van de accommodaties worden de sportgerelateerde voorzieningen van basissporten gerekend tot basissportvoorziening. Dit betekent echter geenszins dat voor elke basissport (zoals bijvoorbeeld zwemsport en waterpolo) de gemeente Bladel wordt geacht een afzonderlijke accommodatie te realiseren. Zij dient zorg te dragen dat betreffende sporten adequaat gehuisvest (geaccommodeerd) worden. Zo ontvangt zwemvereniging Platella een gemaximeerde subsidie als tegemoetkoming in de huurkosten voor het zwembad.

Tot de **definitie basissportvoorziening buitensport** wordt voor Bladel het navolgende gerekend:

- velden (natuurgras) en gravelbanen
- was- en kleedruimten
- bergruimte
- veldafrostering
- veld/baanverlichting
- ballenvangers*
- doelpalen/netposten*
- (doel)netten*
- hoekvlaggen*
- EHBO en scheidsrechters(kleed)ruimten
- beregenigingsinstallatie
- parkeerruimte
- fietsenstalling.

* de gemeente draagt zorg voor de eerste aanleg, de sportvereniging voor vervanging.

Ten aanzien van de velden en de was- en kleedlokalen worden de traditionele VNG normen gehanteerd. Voor voetbalverenigingen met een dameselftal wordt hierop een uitzondering gemaakt en wordt er met één extra was- en kleedlokaal gerekend in aanvulling op de norm.

Aanvullende voorzieningen die **niet** tot de basisvoorziening c.q. basisuitrusting worden gerekend betreffen onder meer:

- tribunes
- jeugdthonk
- krachthonk
- kantine (inclusief toiletten)
- bestuurskamer
- dug out

Voorvoemde voorzieningen worden gerekend tot de eigen (investerings- en instandhouding) verantwoordelijkheid van de betreffende buitensportvereniging.

Tot de **definitie basissportvoorziening binnensport** wordt voor Bladel het navolgende gerekend:

- sportvloer
- sportgerelateerde inrichting aard en nagel vast
- was- en kleedruimten
- bergruimte
- binnensporttoestellen, sport- en spelmateriaal*
- parkeerruimte
- fietsenstalling.

* de sport- en spelmateriaal en binnensporttoestellen behorend tot de basissportvoorziening zijn door de gemeente Bladel nader gespecificeerd.

Aanvullende voorzieningen die **niet** tot de basisvoorziening c.q. basisuitrusting worden gerekend betreffen onder meer:

- tribunes
- vergaderruimte
- krachthonk
- clubaccommodatie
- bestuurskamer
- overige niet direct sportgerelateerde voorzieningen

Voorvoemde voorzieningen worden gerekend tot de eigen (investerings- en instandhouding) verantwoordelijkheid van de betreffende binnensportvereniging.

Beleidsvoornemen 9

De gemeentelijke ondersteuning in het kader van sport richt zich op basissporten. Niet basissporten kunnen op incidentele en gerichte basis maar niet op structurele basis een beroep doen op ondersteuning door de gemeente. Ten aanzien van de basissporten blijft de gemeentelijke ondersteuning beperkt tot de basissportvoorziening.

4.5.2 Subsidies

De gemeente Bladel kent een algemeen jeugdsportsubsidiebeleid en een specifiek sportsubsidiebeleid (zie ook paragraaf 2.2.4). In algemene zin bestaat er tevredenheid onder de sportverenigingen in de gemeente Bladel ten aanzien van de subsidiesystematiek. In het bijzonder daar waar het het algemene deel, de instandhoudingssubsidie, betreft.

De enkele kanttekening die wordt geplaatst bij het algemene jeugdsportsubsidiebeleid betreft de drempel van 15 jeugdleden om in aanmerking te komen voor de jeugdsportsubsidie. Vanuit enkele sportverenigingen, logischerwijs de kleinere sportverenigingen, wordt aangedrongen op een verlaging of andersoortige bijstelling (verlaging) van betreffende drempel. De gemeente Bladel ziet echter onvoldoende aanleiding tot het bijstellen van het jeugdsportsubsidiebeleid in algemene zin of van de gehanteerde drempelwaarde. De kleinere sportverenigingen dienen andere wegen te bewandelen om aan betreffende subsidievoorwaarden te voldoen. Hierbij kan gedacht worden aan sportstimulering en het intensiveren van jeugdledenwerving maar ook samenwerking en/of samengaan met andere sportverenigingen.

Beleidsvoornemen 10

De gemeente Bladel continueert het algemene jeugdsportsubsidiebeleid in zijn huidige vorm.

De sportstimuleringsubsidie is in de afgelopen jaren minder succesvol gebleken. Slechts in zeer beperkte mate hebben sportverenigingen met succes een beroep gedaan op betreffende subsidiemogelijkheid. Dit ondanks de tussentijdse verruiming van de stringente subsidievoorwaarden. Vanwege de geringe doelmatigheid en de keuze om middels het geactualiseerde sportbeleid op een andere wijze invulling te geven aan het sportstimulerings- en doelgroepenbeleid, staakt de gemeente Bladel de sportstimuleringsubsidie.

Beleidsvoornemen 11

De gemeente Bladel staakt de sportstimuleringsubsidie gezien de geringe doelmatigheid en de wens om op een andere wijze invulling te geven aan sportstimulering.

4.5.3 Tarieven

Het huidige gemeentelijke tarievenbeleid is gebaseerd op een waarderingssysteem waardoor er sprake is van een evenwichtig en samenhangend tariefstelsel voor zowel binnen- als buitensportverenigingen (zie ook paragraaf 2.2.5). De gemeente Bladel ziet geen aanleiding om te komen tot een bijstelling van het huidige tariefstelsel.

Beleidsvoornemen 12

De gemeente Bladel continueert het huidige tariefstelsel met inachtneming van een prijsindexatie.

4.6 Effect en Prestatie

Om de gevolgen van het sportbeleid inzichtelijk te maken wordt aandacht besteed aan prestatie- en effectmeting. Bij de prestatiemeting is de centrale vraag welke prestatie geleverd is in het kader van het sportbeleid. Hieraan wordt invulling gegeven middels een 'interne' evaluatie. Bij de effectmeting gaat het om de bereikte resultaten van het sportbeleid. Hieraan

wordt invulling gegeven middels een verenigingsenquête en regulier bevolkingsonderzoek zoals navolgend beschreven.

4.6.1 Interne evaluatie

Een interne evaluatie kan inzichtelijk maken of en zo ja in hoeverre, de gemaakte afspraken zijn nagekomen en de voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd. Dit maakt inzichtelijk welke prestatie is geleverd om de doelstellingen te realiseren alsmede welke mogelijke oorzaken zijn aan te wijzen om te komen tot verbetering. Hiertoe wordt een interne evaluatie uitgevoerd onder de direct betrokkenen. De uitkomsten van de interne evaluatie wordt opgenomen in de reguliere rapportage aan het College van Burgemeester en Wethouders.

Beleidsvoornemen 13

Middels een jaarlijkse interne evaluatie wordt de geleverde prestatie in het kader van het sportbeleid inzichtelijk gemaakt.

4.6.2 Verenigingsenquête

De sportverenigingen vormen een belangrijke intermediaire doelgroep voor het sportbeleid. Gedurende de looptijd van het voorliggende sportbeleid zal tweemaal een enquête onder verenigingen worden gehouden om de effecten van het sportbeleid voor de sportverenigingen inzichtelijk te maken. De uitkomsten van de enquête worden gebruikt voor eventuele bijstelling van het sportbeleid, vormen onderwerp van gesprek met de sportverenigingen en worden opgenomen in de reguliere rapportage aan het College van Burgemeester en Wethouders.

Beleidsvoornemen 14

Gedurende de looptijd van het sportbeleid zal tweemaal een enquête onder sportverenigingen worden gehouden om de effecten van het sportbeleid op sportverenigingen te meten.

4.6.3 Bevolkingsonderzoek

Het voorliggende sportbeleid strekt zicht uit tot voorbij de grenzen van de sportvereniging en hun leden. Ouderen, jongeren en schoolgaande jeugd behoren evenzo goed tot de doelgroep. Naast sport vormt hierbij ook het activiteitsniveau op basis van ondermeer de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen doel van het sportbeleid en daarmee onderwerp van de evaluatie. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van regulier bevolkingsonderzoek of peilingen.

Beleidsvoornemen 15

Voor het meten van de effecten van het voorliggende sportbeleid op het sport- en beweeggedrag van de inwoners van Bladel, worden enkele vragen hieromtrent toegevoegd aan regulier bevolkingsonderzoek of peilingen.

Hoofdstuk 5. Uitvoeringsprogramma

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beleidsvoornemens aandachtspunten nader uitgewerkt. Een deel van de beleidsvoornemens vereist opvolging en wordt om die reden nader uitgewerkt in actiepunten. Tevens is er een aantal beleidsvoornemens en aandachtspunten dat geen directe opvolging vereist, deze worden overzichtelijk gepresenteerd.

Bij de uitwerking van die beleidsvoornemens die opvolging vereisen tot actiepunten wordt aandacht besteed aan:

1. de naam van het actiepunt;
2. beleidsvoornemens waarop deze betrekking heeft;
3. uitvoering, een beschrijving van de uitvoering op hoofdlijnen;
4. trekker, de initiatiefnemer en voortgangsbewaker;
5. actoren, de betrokken organisaties en partijen;
6. prioriteit;
7. kosten, incidenteel en structureel.

Gedurende de looptijd (2008 – 2012) van de voorliggende sportnota is het goed mogelijk dat er nieuwe beleidsvoornemens ontstaan die kunnen bijdragen aan de realisatie van de algehele doelstelling van het sportbeleid. Bovendien kan een tussentijdse evaluatie een bijstelling van de actiepunten of beleidsvoornemens rechtvaardigen. Omwille van mogelijke aanvulling dan wel bijsturing dient er flexibiliteit te bestaan die de effectiviteit van de het sportbeleid ten goede komt. Elke verandering dient getoetst te worden aan de uitgangspunten, de bouwstenen, van het sportbeleid en te passen binnen de financiële kaders. Het navolgend overzicht van actiepunten vormt een weergave van de thans geïnventariseerde beleidsvoornemens die opvolging vergen.

5.2 Actiepunten

sporten & bewegen tijdens de naschoolse opvang		
beleidsvoornemen	1	Onderwijsinstellingen, professionele kinderopvang, sportverenigingen en de gemeente verkennen de mogelijkheden voor een sportieve en bewegingsstimulerende invulling van de naschoolse opvang en stellen hiertoe een actieprogramma op.
uitvoering		In samenspraak met directbetrokkenen wordt gekomen tot een verruiming van de beweeg en sport mogelijkheden tijdens de naschoolse opvang.
trekker		gemeente
actoren		Onderwijsinstellingen, professionele kinderopvang, sportverenigingen en de gemeente
prioriteit		1 ^e helft 2009
kosten		eenmalig € 25.000,= structureel € 2.500,=

kennismaking met de sport		
beleidsvoornemen	3	De onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente Bladel stellen gezamenlijk een uitvoeringsprogramma op voor een intensivering van de kennismakingsmogelijkheden met de sport in het kader van sportstimulering waarbij bij voorkeur wordt aangesloten bij de Nationale Sportweek.
uitvoering		In samenspraak met directbetrokkenen wordt gekomen tot een verruiming van sportclinics, introductiedagen, schooltoernooien en andere activiteiten die bijdragen aan de kennismaking met de sport bij de schoolgaande jeugd.
trekker		gemeente
actoren		Onderwijsinstellingen, sportverenigingen en gemeente
prioriteit		2 ^e helft 2009
kosten		structureel € 5.000,=

sporten en bewegen voor ouderen		
beleidsvoornemen	4	Door meerdere lokale sportverenigingen en ouderenorganisaties wordt een bijdrage geleverd aan de samenstelling van een sportkoverstijgend sport- en beweegaanbod voor ouderen. De gemeente Bladel ondersteunt en financiert een dergelijk programma aanbod.
uitvoering		In samenspraak met de sportverenigingen en ouderenorganisaties wordt een gericht sport en beweegaanbod voor ouderen gerealiseerd en gepromoot waaraan verschillende sportverenigingen, mede op basis van hun geschiktheid daartoe, een bijdrage leveren.
trekker		Gemeente
actoren		sportverenigingen, ouderenorganisaties en gemeente
prioriteit		1 ^e helft 2010
kosten		Structureel € 7.500,=

sporten en bewegen voor mensen met een beperking		
beleidsvoornemen	5	Vanuit een integrale beleidscontext (o.a. WMO en sportbeleid) wordt in samenwerking met de sportverenigingen toegewerkt naar een structureel sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking. Hiertoe wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande initiatieven en mogelijkheden bij sportverenigingen in de gemeente Bladel alsook bij sportverenigingen in omliggende gemeenten.
uitvoering		In samenspraak met de sportverenigingen en zorg- en welzijnsorganisaties wordt een gericht sport en beweegaanbod voor mensen met een beperking gerealiseerd en gepromoot waaraan verschillende sportverenigingen, mede op basis van hun geschiktheid en ervaring, een bijdrage leveren.
trekker		gemeente
actoren		sportverenigingen, welzijnsorganisaties, zorginstellingen, verenigingen die zich richten op mensen met een beperking en de gemeente
prioriteit		2 ^e helft 2010
kosten		Structureel € 5.000,=

samenwerking		
beleidsvoornemen	6	De gemeente Bladel wenst de samenwerking met de lokale sportverenigingen te intensiveren om (beter) gebruik te kunnen maken van landelijke (subsidie)regelingen en het lokaal organiserend vermogen in samenwerking met andersoortige instellingen zoals onderwijs en welzijnsinstellingen. Hiertoe wordt primair aansluiting gezocht bij reeds bestaande overlegmomenten en samenkomsten of verenigingsbijeenkomsten voor alle binnensportverenigingen en buitensportverenigingen per sportpark.
uitvoering		Een intensivering van de samenwerking om als partners meer te kunnen realiseren.
trekker		gemeente
actoren		sportverenigingen, onderwijs- en zorginstellingen, welzijnsorganisaties en overige instellingen en organisaties die een betrokkenheid bij de sport kennen.
prioriteit		2009
kosten		-

binnensportcapaciteit		
beleidsvoornemen	7	De gemeente Bladel gaat de gewenste verruiming van de binnensportcapaciteit nader uitwerken en realiseren
uitvoering		Op basis van een nader op te stellen Programma van Wensen, een investeringsraming, een exploitatieprognose alsmede de beheer- en organisatiestructuur wordt de wenselijk geachte vernieuwing en verruiming van de binnensportcapaciteit verder uitgewerkt.
trekker		gemeente
actoren		sportverenigingen, onderwijsinstellingen en gemeente
prioriteit		2 ^e helft 2008
kosten		PM.

meerjaren onderhoud		
beleidsvoornemen(s)	8	Om de kwaliteit van het onderhoud en vervanging ten aanzien van binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Bladel ook voor de langere termijn te kunnen blijven garanderen worden de bestaande meerjaren onderhoudsprogramma's geëvalueerd en indien noodzakelijk geactualiseerd.
uitvoering		Evaluatie en zo nodig actualisatie van meerjaren onderhoudsprogramma's
trekker		gemeente
actoren		Externe deskundige en de gemeente Bladel
prioriteit		2012
kosten		PM.

effect & prestatie		
beleidsvoornemen(s)	13	Middels een jaarlijkse interne evaluatie wordt de geleverde prestatie in het kader van het sportbeleid inzichtelijk gemaakt.
	14	Gedurende de looptijd van het sportbeleid zal tweemaal een enquête onder sportverenigingen worden gehouden om de effecten van het sportbeleid op sportverenigingen te meten.
	15	Voor het meten van de effecten van het voorliggende sportbeleid op het sport- en beweeggedrag van de inwoners van Bladel, worden enkele vragen hieromtrent toegevoegd aan regulier bevolkingsonderzoek.
uitvoering		actieve evaluatie van de geleverde prestatie en resultaten van het sportbeleid
trekker		gemeente
actoren		sportverenigingen en inwoners van de gemeente Bladel
prioriteit		2 ^e helft 2009
kosten		structureel € 2.500,=

5.3 Overige beleidsvoornemens en aandachtspunten

Een deel van de beleidsvoornemens en de aandachtspunten vereist niet direct opvolging. Betreffende beleidsvoornemens en aandachtspunten worden navolgend overzichtelijk gepresenteerd.

overige beleidsvoornemens en aandachtspunten		
Beleidsvoornemens	2	<i>Actualisatie van het speelruimtebeleid als integraal onderdeel van het sportbeleid.</i>
	9	<i>De gemeentelijke ondersteuning in het kader van sport richt zich op basissporten. Niet basissporten kunnen op incidentele en gerichte basis maar niet op structurele basis een beroep doen op ondersteuning door de gemeente. Ten aanzien van de basissporten blijft de gemeentelijke ondersteuning beperkt tot de basissportvoorziening.</i>
	10	<i>De gemeente Bladel continueert het algemene jeugdsportsubsidiebeleid in zijn huidige vorm.</i>
	11	<i>De gemeente Bladel staakt de sportstimuleringssubsidie gezien de geringe doelmatigheid en de wens om op een andere wijze invulling te geven aan sportstimulering</i>
	12	<i>De gemeente Bladel continueert het huidige tariefstelsel met inachtneming van een prijsindexatie.</i>
Aandachtspunten	1	<i>Onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente hebben aandacht voor de mogelijkheden om te komen tot een intensivering en een kwalitatieve verbetering van het sport- en beweegaanbod bij de groepen 0 tot en met 3 van het basisonderwijs.</i>
	2	<i>Ruimte om te spelen en te bewegen vormt een vast aandachtspunt bij de ontwikkeling van toekomstige structuurvisies.</i>
	3	<i>Onderwijsinstellingen, sportverenigingen en de gemeente Bladel hebben aandacht voor de mogelijkheden om de kwaliteit en kwantiteit van het bewegingsonderwijs te stimuleren.</i>
	4	<i>De gemeente Bladel staat positief tegenover de organisatie van topsportevenementen door sportverenigingen in Bladel vanwege de impuls voor de sport in algemene zin.</i>
	5	<i>De gemeente Bladel heeft aandacht voor de toegankelijkheid en bruikbaarheid van nieuw te realiseren sportaccommodaties voor mensen met een beperking.</i>
	6	<i>De gemeente Bladel heeft aandacht voor de ervaren druk op het bestuurlijk kader bij sportverenigingen. Desgevraagd is zij bereid mee te denken bij het vinden van oplossingen.</i>
	7	<i>De gemeente Bladel heeft aandacht voor de ervaren druk op het technisch kader bij sportverenigingen. Desgevraagd is zij bereid mee te denken bij het vinden van oplossingen.</i>
	8	<i>De gemeente Bladel heeft blijvend aandacht voor mogelijkheden om te komen tot privatisering van (onderdelen van) buitensportaccommodaties binnen de door haar gestelde kaders. Zij staat positief tegenover initiatieven van sportverenigingen in dit verband.</i>

5.4 Financieringsmogelijkheden

De implementatie van het voorliggend sportbeleid vergt de nodige financiële middelen zoals gespecificeerd in paragraaf 5.2 . In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan verschillende financieringsmogelijkheden.

Ter financiering van het voorliggende sportbeleid kan in algemene zin een beroep worden gedaan op gemeentelijke-, provinciale- en landelijke overheidsfinanciering alsook op bijdragen van derden.

Voor wat betreft de lokale overheidsfinanciering is er primair het gemeentelijke sportbudget. Een groot deel van het gemeentelijke sportbudget komt ten gunste van het onderhoud en beheer van de binnen- en buitensportaccommodaties. Een intensivering van het sportbeleid zal naar verwachting leiden tot een gewenste c.q noodzakelijke verruiming van het sportbudget. Naast betreffende verruiming kan tevens ruimte worden gevonden middels een nauwkeurige heroverweging van taken en verantwoordelijkheden in het licht van het nieuwe sportbeleid. Zo kunnen de middelen die vrijkomen door het wegvallen van de sportstimuleringssubsidie voor andere sportieve doeleinden worden ingezet.

Het voorliggende sportbeleid vormt een integraal sportbeleid waarbij veel aandacht is voor sport als middel in het kader van een breder welzijnsbeleid. Deze integraliteit kan nieuwe mogelijkheden ten aanzien van financiering bieden waarbij bijvoorbeeld subsidiale middelen vanuit het lokaal gezondheids- of ouderenbeleid ten gunste komen van projecten en activiteiten die liggen op het snijvlak van sport en gezondheid dan wel ouderen.

De provincie Noord-Brabant wenst zich te onderscheiden als een sportieve provincie waarin veel aan sport wordt gedaan en veel van sport wordt genoten in zowel sociaal-cultureel, economisch als ecologisch opzicht. Hiertoe wordt het huidige provinciale sportbeleid "Sportprovincie Noord-Brabant. Provinciale support voor sport en bewegen" geactualiseerd langs de volgende programmatische hoofdlijnen:

1. Sport en (sociale) gezondheid;
2. Fysieke sportinfrastructuur;
3. Behoud en verrijking sportaanbod;
4. Sport & leren, leren sporten.

Indachtig bovenstaande programma's zullen er financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Momenteel kunnen gemeenten in Noord-Brabant gebruik maken van het Brabants sporttalentfonds en het Brabants Jeugd sportfonds. In het kader van de sociale participatie bestaan er tevens mogelijkheden voor financiële ondersteuning voor sport en bewegingsstimuleringsprojecten in buurten of op het werk en voor het oplossen van eventuele problemen bij het vervoer van mensen met een beperking naar sportvoorzieningen.

Op landelijk niveau laat het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) nadrukkelijk van zich horen. In haar uitvoeringsprogramma "Samen voor Sport" wordt daarbij het accent gelegd op Bewegen, Meedoen en Presteren. Door het kabinet Balkenende IV wordt binnen de betreffende beleidskaders nog een nader accent gelegd op het stimuleren van sportverenigingen zodat deze beter hun maatschappelijke taken kunnen vervullen. Zo heeft staatssecretaris Bussemaker de beleidsbrief "de Kracht van Sport" doen uitgaan waarin ze aandacht vraagt voor versterking van de sportverenigingen, het stimuleren van de deelname aan sport door mensen met een beperking en een intensivering van de topsportprogramma's. Hiertoe worden tevens financiële middelen ter beschikking gesteld. Zo zijn er financiële middelen beschikbaar gesteld voor de realisatie van 2.500 combifuncties.

Mede door het integrale karakter van sportbeleid ontstaat in toenemende mate de mogelijkheid dat private en andersoortige partijen een bijdrage leveren aan de implementatie van sportbeleid. Hierbij kan ondermeer gedacht worden aan de financiering van beweegprogramma's door zorgverzekeraars en de participatie van onderwijsinstellingen in initiatieven voor de realisatie van nieuwe (multifunctionele) sportaccommodaties.

Bijlage 1. Gebruikersmeeting Buitensport

Inleiding

De sportsector vormt een dynamisch geheel dat continu in beweging is. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en wat zeven jaar geleden op sportgebied nog in de kinderschoenen stond kan inmiddels aan de orde van de dag zijn. Wat te denken van de ontwikkeling van het kunstgras en de groei van individuele ongeorganiseerde sportbeoefening. Daarnaast zijn sport en recreatie steeds nauwer met elkaar verwant en is er op onderdelen vanuit de consument nauwelijks een scheiding zichtbaar.

Ook binnen de aan de Bladelse sport gerelateerde sectoren hebben diverse ontwikkelingen hun effect, waarop op beleidsmatig niveau ingespeeld dient te worden. Zo wordt bijvoorbeeld de instrumentele inzet van doelgroepenbeleid en sportstimulering van toenemend belang en dienen subsidies en tarieven te voldoen aan de beginselen van transparantie en rechtmatigheid. Daarnaast blijft het accommodatiebeleid de belangrijkste pijler onder het sportbeleid.

Kortom: omdat de Bladelse sport en haar omgeving volop in beweging zijn, dient ook het sportbeleid in beweging te zijn. Wanneer het sportbeleid wordt afgestemd op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren, nieuw verkregen inzichten, de huidige situatie en de verwachte ontwikkelingen voor de nabije toekomst kan de gemeente Bladel haar voorwaarde schepende en stimulerende taken ook de komende jaren slagvaardig ten uitvoer brengen. Hiertoe wenst de gemeente Bladel de Kadernota Sportbeleid uit 2000 te actualiseren. Als onderdeel van deze actualisatie is op woensdag 12 september 2007 een gebruikersmeeting georganiseerd voor de buitensportverenigingen van Bladel.

Opening

Wethouder Van der Hout heet een ieder van harte welkom. Hij geeft aan dat de gemeente Bladel nog voor het einde van dit jaar wenst te komen tot een herijking van de sportnota uit 2000. De afgelopen jaren is er door de gemeente veel geïnvesteerd in de sport daar waar het accommodaties betreft. De wethouder wil graag weten waar de gemeente Bladel de komende jaren in dient te investeren en nodigt daarom iedereen uit om vrijuit te spreken en zijn ideeën en wensen kenbaar te maken. Er dient volledig inzicht te bestaan alvorens er keuzes kunnen worden gemaakt. Refererend aan een recente publicatie in het Eindhovens Dagblad benadrukt de wethouder het grote belang dat de gemeente Bladel hecht aan de sportverenigingen.

Omwille van de objectiviteit, deskundigheid en tijd wordt de sportnota geactualiseerd door het bureau Hopman•Andres Consultants. Dit bureau heeft vanavond de heren Scherpenzeel en Van Kleij afgevaardigd om de discussie te leiden.

Inleiding van avond

Rens van Kleij (Hopman•Andres Consultants) geeft een toelichting op het doel en het programma¹³ van de avond: een thematische behandeling van verschillende facetten van het sportbeleid.

Doel

Evaluatie van het huidige sportbeleid en het aandragen van ideeën en suggesties voor het nieuwe sportbeleid door de buitensportverenigingen van de gemeente Bladel.

Sportstimulering

De sportparticipatie in de gemeente Bladel is hoog. Zo heeft de kern Bladel circa 10.000 inwoners waarvan er bijvoorbeeld al 1.000 lid zijn van voetbalvereniging Bladella. Sportstimulering wordt bij uitstek een verantwoordelijkheid van de sportverenigingen geacht. De gemeente heeft hierbij in voorwaardenscheppende zin uitsluitend haar verantwoordelijkheid te nemen door zorg te dragen voor voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties. Mits de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt en goede en laagdrempelige voorzieningen (hardware) blijft leveren, kunnen de verenigingen software (vrijwilligers, trainingen, wedstrijden, sportclinics et cetera) op een goede en goedkope manier aanbieden met als resultaat een hoge sportparticipatie. Getuige ook de lage contributies die door sportverenigingen in de gemeente Bladel wordt gehanteerd (€ 70,= voor een jaarlidmaatschap vormt geen uitzondering).

De deelname aan sport kan op effectieve wijze gestimuleerd worden door het organiseren van sportclinics op scholen en andersoortige kennismakingsactiviteiten. In dit verband weten scholen en sportverenigingen elkaar goed te vinden en is er geen directe rol weggelegd voor de gemeente.

Vrijwilligers

De aanwezige verenigingen hebben de indruk dat het aantal vrijwilligers de afgelopen 10 jaar niet is afgenomen. Wel ervaren zij in toenemende mate problemen met de werving van vrijwilligers. Dit geldt in het bijzonder voor kleine kernen zoals Netersel. Vaak draait het om dezelfde personen die ook nog eens voor meerdere verenigingen actief zijn. Financiële prikkels (o.a. korting op contributie) om vrijwilligerswerk te stimuleren zijn gemeengoed bij sportverenigingen in de gemeente Bladel.

Ten aanzien van vrijwilligers/kader dient er onderscheid gemaakt te worden tussen bestuurlijk kader, technisch kader en operationeel/ondersteunend kader. In de wetenschap dat alle vormen van kader belangrijk zijn voor de sportverenigingen, wringt de schoen met name bij het technische kader.

Ten aanzien van vrijwilligersbeleid zou de gemeente een rol kunnen vervullen bij het 'in het zonnetje zetten' van de vrijwilligers, een bijdrage leveren aan de waardering en erkenning van

¹³ Het programma van de gebruikersmeeting buitensport is opgenomen in bijlage 1.

het vele goede werk dat ze verrichten. Het initiatief hiertoe zal echter wel dienen te liggen bij de verenigingen om te voorkomen dat het van bovenaf opgelegd dan wel opgedrongen wordt. Ten aanzien van vrijwilligers worden niet alleen de sportvrijwilligers maar alle vrijwilligers verstaan.

Doelgroepenbeleid

Naast jongeren worden ook ouderen, achterstandsgroepen en mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking als specifieke doelgroepen gezien. De sportverenigingen vormen ook voor deze groepen een sociale ontmoetingsplaats. Dit kan door de gemeente in het kader van WMO-beleid gestimuleerd worden. In aanvulling op het bestaande G-voetbal en enkele initiatieven vanuit de paardensport kunnen er meer initiatieven richting gehandicaptensport ontplooid worden.

Privatisering

In algemene zin kan het voordelig zijn voor sportverenigingen om in eigen beheer te zorgen voor hun accommodatie, daar zelf verantwoordelijk voor te zijn. Het dient echter geen verkapte bezuinigingsmaatregel te zijn. Aan de doorlopen privatiseringstrajecten is verenigingsspecifiek invulling gegeven al naar gelang de mogelijkheden en wensen van de vereniging. Hierbij is er geen druk uitgeoefend door de gemeente maar zijn de verenigingen uitgenodigd dit in overweging te nemen.

Voor niet alle buitensportverenigingen is duidelijk wat de mogelijke voordelen van privatisering zijn en wat er bij komt kijken. Begeleiding en nadere toelichting door de gemeente is wenselijk. Een pro-actieve instelling van de gemeente richting de verenigingen om in dit soort zaken maar ook ten aanzien van problemen, technische kader of sportstimulering, mee te denken met de verenigingen zou een probaat middel vormen in het kader van verenigingsondersteuning. Dit zou tevens kunnen leiden tot een groter aantal privatiseringstrajecten waarbij sprake is van een win-win situatie voor zowel de vereniging als de gemeente. Door middel van privatisering gekoppeld aan de inzet van vrijwilligers van de verenigingen, zijn er zaken gerealiseerd die anders niet mogelijk zouden zijn, zoals de aanleg van een wielervedbaan en de bouw van clubaccommodaties.

Waar de jeugdsportsubsidie een goed meetinstrument vormt voor de (jeugd)sportparticipatie zal de gehele sportparticipatie structurele monitoring behoeven.

Subsidies en tarieven

In algemene zin bestaat er tevredenheid over het tarieven en subsidiebeleid van de gemeente Bladel. Voor sommige sportverenigingen, met name die in de kleine kernen, vormt de drempel van 15 jeugdleden een hoge drempel. Mogelijk kan een procentuele schaal uitkomst bieden.

Het voorstel tot het stopzetten van de sportstimuleringsubsidie kan rekenen op instemming van de buitensportverenigingen. Geen van de buitensportverenigingen heeft hierop in het verleden met succes een beroep gedaan.

Gezien de eerder gevoerde discussie over sportstimulering, worden andere maatregelen (zoals een intensiever één op één contact tussen de verenigingen en de gemeente, een verenigingscontactpersoon) geacht meer effect te sorteren.

Topsport

De buitensportverenigingen in de gemeente Bladel leggen liever het accent op breedtesport dan op topsport. Topsport kost relatief veel geld en overstijgt de kwalitatieve en kwantitatieve capaciteiten van de Bladelse sportverenigingen. Topsport vereist een aanpassing van ondermeer het technische kader en sportaccommodaties die onder de huidige omstandigheden niet valt te rechtvaardigen

Sluiting

De wethouder deelt desgevraagd mee dat het sportbeleid in een kadernota wordt vastgelegd. Hij is er een voorstander van om deze eerst in concept aan de verenigingen voor te leggen alvorens deze vast te stellen.

Bijlage 1 Programma

Programma

Gebruikersmeeting Buitensport Gemeente Bladel

Woensdag 12 september 2007

19.30 – 22.15 uur

Gemeentehuis Bladel

19.30 – 19.45 Ontvangst

19.45 – 20.00 Inleiding en doel van de avond
door Hopman•Andres Consultants

20.00 – 20.30 Evaluatie huidige sportbeleid (Kadernota 2000 Sportbeleid)

20.30 -21.00 Sportstimulering, Doelgroepenbeleid en Topsport

21.15 – 21.30 Koffiepauze

21.30 – 22.00 Verenigingsondersteuning, Subsidies en Tarieven

22.00 – 22.15 Samenvatting en afsluiting

Bijlage 2 Aanwezigen gebruikersmeeting buitensport

Aanwezigen gebruikersmeeting Buitensport	
vereniging	vertegenwoordiger(s)
1 Handboogvereniging ONA	G. Heuveling
2 Handboogvereniging OBK Hapert	H. Drenth
3	A. Meurs
4 Korfbalvereniging DSS	A. van Stokkom
5	mw. J. Meulenbroeks
6 Vereniging Lawn Tennis Bladel	W. Cuijpers
7	G. Beerends
8 Tour- en Wielclub Het Snelle Wiel	M. Vosters
9 VV Bladella	P. Hooijen
10	R. Walenberg
11 PC st. Petrus	mw I. de Laat
12 RV st. Petrus	mw. E Roijmans
13	mw. H. Beijen
14 VV. Hoogeloon	J. van Riet
15	P. Vromans
16 TV Hellekens	H. Suy
17 HSV "Haal Op"	H.J. Peeters
 gemeente Bladel	 A.J. van der Hout T. Geurtzen mw. L van de Ven
 Hopman•Andres Consultants	 Joop Scherpenzeel Rens van Kleij

Bijlage 2 Gebruikersmeeting Binnensport

Inleiding

De sportsector vormt een dynamisch geheel dat continu in beweging is. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en wat zeven jaar geleden op sportgebied nog in de kinderschoenen stond kan inmiddels aan de orde van de dag zijn. Wat te denken van de ontwikkeling van het kunstgras en de groei van individuele ongeorganiseerde sportbeoefening. Daarnaast zijn sport en recreatie steeds nauwer met elkaar verwant en is er op onderdelen vanuit de consument nauwelijks een scheiding zichtbaar.

Ook binnen de aan de Bladelse sport gerelateerde sectoren hebben diverse ontwikkelingen hun effect, waarop op beleidsmatig niveau ingespeeld dient te worden. Zo wordt bijvoorbeeld de instrumentele inzet van doelgroepenbeleid en sportstimulering van toenemend belang en dienen subsidies en tarieven te voldoen aan de beginselen van transparantie en rechtmatigheid. Daarnaast blijft het accommodatiebeleid de belangrijkste pijler onder het sportbeleid.

Kortom: omdat de Bladelse sport en haar omgeving volop in beweging zijn, dient ook het sportbeleid in beweging te zijn. Wanneer het sportbeleid wordt afgestemd op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren, nieuw verkregen inzichten, de huidige situatie en de verwachte ontwikkelingen voor de nabije toekomst kan de gemeente Bladel haar voorwaarde schepende en stimulerende taken ook de komende jaren slagvaardig ten uitvoer brengen. Hiertoe wenst de gemeente Bladel de Kadernota Sportbeleid uit 2000 te actualiseren. Als onderdeel van deze actualisatie is op woensdag 19 september 2007 een gebruikersmeeting georganiseerd voor de binnensportverenigingen van Bladel.

Opening

Wethouder Van der Hout heet een ieder van harte welkom. Hij geeft aan dat de gemeente Bladel nog voor het einde van dit jaar wenst te komen tot een herijking van de sportnota uit 2000. De aanleiding hiertoe is mede ingegeven door het onderzoek "Zaalsport in het nauw?". Dit vormde tevens de aanleiding om te komen tot een integraal onderzoek naar de haalbaarheid van een sporthal in de gemeente Bladel dat eveneens voor het einde van het jaar gereed dient te zijn. Hiertoe is een beroep gedaan op het bureau Hopman•Andres Consultants omwille van de objectiviteit, deskundigheid en snelheid. Dit bureau heeft vanavond de heren Scherpenzeel en Van Kleij afgevaardigd om de discussie te leiden.

De wethouder wil graag weten waar de gemeente Bladel de komende jaren in dient te investeren om de relatie tussen sport, onderwijs en jeugd te optimaliseren en nodigt daarom iedereen uit om vrijuit te spreken en zijn of haar ideeën en wensen kenbaar te maken. Er dient volledig inzicht te bestaan alvorens er keuzes kunnen worden gemaakt. De gemeente Bladel hecht groot belang aan de sportverenigingen en wil er zeker van zijn dat alle informatie bovenkomt zodat de juiste keuzes gemaakt kunnen worden.

Inleiding van avond

Rens van Kleij (Hopman•Andres Consultants) geeft een toelichting op het doel en het programma¹⁴ van de avond: een thematische evaluatie van het huidige sportbeleid en verkenning van aandachtspunten voor het nieuwe beleid. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan de binnensportaccommodaties.

Doel

Evaluatie van het huidige sportbeleid en het aandragen van ideeën en suggesties voor het nieuwe sportbeleid en in het bijzonder voor binnensportaccommodaties door de binnensportverenigingen van de gemeente Bladel.

Samenwerking

De afgelopen jaren hebben de binnensportverenigingen een gebrek aan samenwerking ervaren met de gemeente waardoor er kansen zijn blijven liggen. Heel concreet zijn de binnensportverenigingen de mogelijkheid misgelopen om de ecotax terug te vorderen. Maar ook de mogelijkheid om gebruik te maken van landelijke regelingen zoals een BOS-impuls of andere sportstimuleringsregelingen. Dit wordt met name geweten aan een gebrek aan **communicatie**. Bij een meer **proactieve samenwerking** tussen de gemeente en de binnensportverenigingen kan er nog veel meer gerealiseerd worden op het terrein van ondermeer sportstimulering en doelgroepenbeleid dan thans het geval is. De binnensportverenigingen zien hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid in om de geboden kansen te benutten.

Doelgroepenbeleid

Een kwalitatief en kwantitatief voldoende alsmede betaalbaar aanbod van binnensportaccommodaties vormt een voorwaarde om te komen tot een doelgroepenbeleid. Juist aan goede binnensportaccommodaties heeft het, volgens de verenigingen, de laatste jaren geschort. Uitgaande van een afdoende aanbod aan binnensportcapaciteit kunnen de binnensportverenigingen en de gemeente elkaar treffen ten aanzien van de **50+ doelgroep**. Daarmee kan tevens een bijdrage geleverd worden aan de zaalbezetting overdag. Hetzelfde geldt voor **mensen met een motorische beperking** zoals rolstoelbasketballers. Vanuit een vrijwilligersperspectief zijn dit echter wel de moeilijke uren. Misschien is het mogelijk om verenigingsoverstijgend en in samenwerking met de gemeente te komen tot (een) **deeltijdaanstellingen voor trainers**.

Een **betere samenwerking** tussen gemeente en binnensportverenigingen kan tevens leiden tot een succesvolle invulling van doelgroepenbeleid doordat er een beroep kan worden gedaan op landelijke regelingen en subsidiemogelijkheden. Zo heeft sportvereniging Avanti-Turnivo in samenwerking met een andere gemeente een programma opgezet voor 50+ doelgroep en mensen met een motorische beperking.

Vrijwilligers

¹⁴ Het programma van de gebruikersmeeting binnensport is opgenomen in bijlage 1.

Het vinden en behouden van vrijwilligers wordt niet als een knelpunt ervaren anders dan voor **bestuurlijke posities**. In dit verband kan een **intensievere samenwerking** tussen de gemeente en de binnensportverenigingen misschien soelaas bieden. Een andere mogelijkheid is het samen laten gaan van binnensportverenigingen tot een **omni-sportvereniging**. Hierdoor neemt de omvang van de vraag naar bestuurlijke vrijwilligers af. Enkele binnensportverenigingen geven aan welwillend te staan tegenover de mogelijke overgang naar een omni-vereniging. Deze mogelijkheid is echter met name besproken vanuit de discussie omtrent de realisatie van een nieuwe binnensportaccommodatie in de gemeente Bladel.

Subsidies en tarieven

In algemene zin bestaat er **tevredenheid** over het subsidiebeleid van de gemeente Bladel. Met name de instandhoudingssubsidie wordt zeer gewaardeerd. De subsidiemogelijkheden voor **sportstimulering** genieten een uitermate geringe bekendheid. Dit wordt geweten aan een gebrek aan communicatie. In één geval heeft één van de aanwezige binnensportverenigingen een beroep gedaan op een sportstimuleringsubsidie, echter **zonder succes**.¹⁵

Zaalhuur vormt de grootste kostenpost voor binnensportverenigingen. Afhankelijk van de intensiteit van deelname en het soort sport varieert de jaarcontributie van € 60,= tot € 240,= op jaarbasis. Enkele takken van sport bieden de mogelijkheid om de concurrentie aan te gaan met commerciële sportaanbieders wat zich vertaalt in een hoger tarief.

Binnensportaccommodatie

Hopman•Andres Consultants geeft een toelichting op het haalbaarheidsonderzoek dat zij in opdracht van de gemeente Bladel uitvoert. In het kader van betreffend onderzoek wordt gekeken naar de capaciteit(en) van alle binnensport en multifunctionele accommodaties in de gemeente Bladel en de bezetting vanuit verenigingsport, bewegingsonderwijs en andersoortige verenigingen. Tevens wordt in beeld gebracht of, en zo ja in welke mate, de sportverenigingen uit Bladel gebruik maken van binnensportaccommodaties buiten de gemeente Bladel. Op basis van ondermeer demografische gegevens en sportspecifieke ontwikkelingen wordt bovendien gekomen tot een raming van de benodigde binnensportcapaciteit op termijn (2015). Bij dit onderzoek worden de NOC*NSF normen als leidraad gebruikt en niet als wetmatigheid. Tevens wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit de gemeentelijke administratie en uit het eerdere onderzoek "Zaalsport in het nauw?". Om alle gegevens volledig te krijgen, ontvangen de binnensportverenigingen echter ook een specifieke enquête.

In de beleving van de binnensportverenigingen zijn de buitensportverenigingen qua accommodaties in de afgelopen periode bediend, en is het nu de 'beurt' aan de binnensportverenigingen. Ten behoeve van de realisatie van binnensportaccommodatie, de samenwerking met de gemeente en de onderlinge samenwerking is er de **Commissie Binnensport** opgericht. Bij voorkeur wordt gekomen tot een **dubbele sporthal** die voldoet

¹⁵ Voor alle volledigheid wordt gemeld dat de Volleybalclub Bladel tweemaal een subsidie heeft ontvangen in het kader sportstimulering.

aan de **topsporteisen** ¹⁶. Eén grote sporthal waar alle binnensportverenigingen samenkomen zal, naar de mening van de binnensportverenigingen, bijdragen aan het **verenigingsgevoel** onder de leden. De exploitatie kan ter hand worden genomen door de stichting Binnensport ter vervanging van de commissie Binnensport. Een enkele vereniging geeft aan juist een kleine zaal te wensen voor de beoefening van hun sport mede omwille van de kosten.

Het **PiusX College** heeft interesse getoond voor participatie bij de verdere uitwerking. De scholengemeenschap wenst (een deel van) haar huidige binnensportaccommodaties om te bouwen tot praktijkruimten en kan (een deel van) de zaalbezetting overdag van de nieuw te realiseren binnensportaccommodatie voor haar rekening nemen. Naar verwachting neemt in ieder geval tot 2012 het aantal leerlingen binnen het voortgezet onderwijs toe. Momenteel heeft het PiusX College tweeduizend leerlingen. Bij de realisatie van een nieuwe (dubbele) sporthal ontstaat echter wel een behoefte aan vervangende buitensportaccommodatie bij het Pius X college.

Gevraagd naar het competitieniveau blijken volleybal en handbal regionaal actief te zijn, de basketbal in de regionale hoofdklasse te spelen en de turnvereniging in de eerste divisie. Ook voor het organiseren van **interlandwedstrijden** worden er echter specifieke eisen gesteld aan de accommodatie, bijvoorbeeld een tribune capaciteit van minimaal 1.000 personen. Tegelijkertijd vormt de organisatie van een dergelijke wedstrijd een belangrijke **stimulans voor de lokale sport**. Bovendien kan de sport naar een hoger platform worden getild indien zij beschikt over een goede accommodatie.

De mogelijkheid van uitbreiding van het huidige sportaanbod met een **sportzaal met aanpalend één of twee gymlokalen** achten de binnensportverenigingen ontoereikend. Wegens het gebrek aan sociale mogelijkheden vormt de inzet van gymlokalen bij scholen evenmin een optie volgens de binnensportverenigingen.

Sporthal 't Spant er is verouderd. Naar de mening van de binnensportverenigingen is de uitloopruijnte voor diverse takken van sport er onvoldoende en mogen er alleen wedstrijden worden gespeeld met een dispensatie van de bond. Bovendien kan op de locatie van 't Spant er niet uitgebreid worden. Mogelijk is het een optie om deze sporthal op termijn te sluiten, het gebied te herontwikkelen en de opbrengsten te gebruiken voor de bouw van een nieuwe accommodatie.

Sluiting

Rens van Kleij (Hopman•Andres Consultants) geeft een samenvatting van hetgeen besproken is en dankt een ieder voor zijn aanwezigheid en input.

¹⁶ Standaard binnensportaccommodaties zijn: gymlokalen (afmetingen circa 13x22x5,5 meter betreffende één zaaldeel), sportzalen (afmetingen circa 22x28x7 meter, betreffende twee zaaldelen) en sporthallen (afmetingen ten minste 24x44x7 meter, betreffende drie zaaldelen). Topsport kan in verschillende sportdisciplines leiden tot aanvullende vereisten zoals bijvoorbeeld de hoogte van de accommodatie en de tribunecapaciteit.

Bijlage 1 Programma

Gebruikersmeeting Binnensport Gemeente Bladel

Woensdag 19 september 2007

19.30 – 22.15 uur

Gemeentehuis Bladel

19.30 – 19.45 Ontvangst

19.45 – 20.00 Opening door wethouder A. van der Hout

20.00 – 20.10 Inleiding en doel van de avond door Hopman•Andres Consultants

20.10 – 21.00 Evaluatie huidige sportbeleid (Kadernota 2000 Sportbeleid)

21.00 – 21.15 Koffiepauze

21.15 – 22.00 Accommodaties

22.00 – 22.15 Samenvatting en afsluiting

Bijlage 2 Aanwezigen gebruikersmeeting binnensport

Aanwezigen gebruikersmeeting Binnensport	
vereniging	vertegenwoordiger(s)
1 Hanmudo Chon-Ji-Kwan	R. Plasmans
2	M. Verhoeven
3 Sport Real	A. Fiers
4	P. Wouters
5 Interne zaalvoetbalcompetitie	Mw. R. Hoekstra
6 Avanti-Turnivo	J. Schippers
7	R. van Kouteren
8 't Bazarke badminton	G. Verdonshot
9 Volleybalclub Bladel	B. van Roosmalen
10 Basketbalclub Bladel	R. Heijmans
11 Commissie Binnensport	B. Gruter
12 Badmintonclub Bladel/Hoogeloon	P. Vosters
13	F. Paridaans
14 Handbalvereniging Saturnus	G. Janssen
15 Volleybalclub Hapert	Mw. M. Daniëls
gemeente Bladel	A.J. van der Hout A. van de Ven mw. L van de Ven
Hopman•Andres Consultants	Joop Scherpenzeel Rens van Kleij

Bijlage 3 Ambtelijke Expertmeeting

Inleiding

De sportsector vormt een dynamisch geheel dat continu in beweging is. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en wat zeven jaar geleden op sportgebied nog in de kinderschoenen stond kan inmiddels aan de orde van de dag zijn. Wat te denken van de ontwikkeling van het kunstgras en de groei van individuele ongeorganiseerde sportbeoefening. Daarnaast zijn sport en recreatie steeds nauwer aan elkaar verwant en is er op onderdelen vanuit de consument nauwelijks een scheiding zichtbaar.

Ook binnen de aan de Bladelse sport gerelateerde sectoren hebben diverse ontwikkelingen hun effect, waarop op beleidsmatig niveau ingespeeld dient te worden. Zo wordt bijvoorbeeld de instrumentele inzet van doelgroepenbeleid en sportstimulering van toenemend belang en dienen subsidies en tarieven te voldoen aan de beginselen van transparantie en rechtmatigheid. Daarnaast blijft het accommodatiebeleid de belangrijkste pijler onder het sportbeleid.

Kortom: omdat de Bladelse sport en haar omgeving volop in beweging zijn, dient ook het sportbeleid in beweging te zijn. Wanneer het sportbeleid wordt afgestemd op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren, nieuw verkregen inzichten, de huidige situatie en de verwachte ontwikkelingen voor de nabije toekomst kan de gemeente Bladel haar voorwaarde schepende en stimulerende taken ook de komende jaren slagvaardig ten uitvoer brengen. Hiertoe wenst de gemeente Bladel de Kadernota Sportbeleid uit 2000 te actualiseren. Als onderdeel van deze actualisatie is op woensdag 19 september 2007 een ambtelijke expertmeeting georganiseerd.

Opening

Rens van Kleij (Hopman•Andres Consultants) heet een ieder van harte welkom bij de expertmeeting en verzorgt een toelichting op het doel en het programma van de middag.

Doel

Sport wordt in toenemende mate toegepast als middel in het kader van ondermeer preventief gezondheidsbeleid, sociale integratie en welzijnsbeleid. De expertmeeting is bedoeld om de waarde van sport te bekijken vanuit de verschillende beleidsterreinen waarop de gemeente actief is. Welke mogelijkheden zijn er voor samenwerking en synergie?

Ter voorbereiding hebben de deelnemers een notitie ontvangen van Ad van de Ven, getiteld: "*Een 1e inventarisatie van de relatie sport met andere beleidsterreinen*" alsook één van Jan van de Ven, getiteld: "*Aandachtspunten bij de ontwikkeling van de nieuwe sportnota, vanuit de invalshoek van ouderenbeleid en gehandicaptenbeleid*".

Mogelijkheden voor synergie en samenwerking

In twee werkgroepen wordt gebrainstormd over de mogelijkheden voor synergie en samenwerking op de verschillende beleidsterreinen.

Deze brainstorm leidt tot de volgende uitkomsten/mogelijkheden:

1. tot 2007 accommodaties

In de huidige nota is veel aandacht besteed aan accommodaties en dan met name buitensportaccommodaties.

2. na 2007 sport als middel

In de geactualiseerde sportnota dient het accent te komen liggen op de inzet van sport als middel. De 'hardware' is gereed, het is tijd voor de 'software'.

3. de sportverenigingen vormen de partner van de gemeente

De sportverenigingen en de gemeente dienen gezamenlijk de 'klus' te klaren, als partners. De sportverenigingen zijn nog steeds de belangrijkste uitvoeringspartner van de gemeente inzake het sportbeleid.

4. doelgroepenbeleid

Doelgroepenbeleid heeft voor de komende periode een hoge prioriteit. Het doelgroepenbeleid dient via de sportverenigingen te lopen. De sportverenigingen dienen gestimuleerd te worden om hieraan mee te werken.

5. middel: subsidies

Subsidies vormen een effectieve middel voor realisatie van de verschillende gemeentelijke doelstellingen ten aanzien van o.a. doelgroepenbeleid. De inzet van subsidies dient meer verbonden te worden aan de realisatie van concrete doelstellingen. Zo kan de sportstimuleringsregeling voor sportverenigingen meer doelgericht in worden gezet.

6. accommodatie 'drempels'

Zowel de letterlijke als figuurlijke drempels bij sportaccommodaties dienen te worden weggenomen om te komen tot een multifunctioneel gebruik door alle doelgroepen waaronder die van personen met een motorische beperking.

7. doelen en doelgroepen:

Onderstaande doelen en doelgroepen verdienen in het bijzonder aandacht:

- a. ouderen met een beperking**
- b. hangjongeren**
- c. overgewicht**

8. signalering

In de onderlinge samenwerking van scholen, welzijninstellingen, gemeente en sportverenigingen dienen zaken eerder gesignaleerd te worden om vervolgens gezamenlijk opgepakt te worden.

9. Sport en Buitenschoolse Opvang

Op het terrein van de sport en de buitenschoolse opvang liggen concrete mogelijkheden tot samenwerking waarbij in het bijzonder wordt gedacht aan:

a. Combibanen vakdocent

Combibanen voor vakdocenten lichamelijke opvoeding en professionele kinderopvang of sportvereniging.

b. kennismaking/clinics

kennismaking met sport tijdens de BSO door ondermeer het verzorgen van clinics kunnen leiden tot een grotere sportparticipatie.

10. accommodatiemogelijkheden

De accommodaties van onderwijsinstellingen en sportverenigingen kunnen beter onderling benut worden. Het onderwijs sport overdag en de sportverenigingen einde middag, avond en in de weekenden.

11. vrijwilligers

Beleidssterrein overstijgend kan invulling worden gegeven aan een integraal vrijwilligersbeleid.

12. vakdocenten en stagiaires

Het bewegingsonderwijs wordt in toenemende mate verzorgd door vakdocenten Lichamelijke Opvoeding (LO). Middels de inzet van stagiaires kan een groter 'bereik' door deze vakdocenten worden gerealiseerd.

Beleidsvoornemens, actiepunten en prioriteit

Vanuit de verschillende gemeentelijke beleidsdisciplines wordt aan het doelgroepenbeleid een hoge prioriteit toegekend. In het bijzonder de doelgroep ouderen en kinderen worden van belang geacht. De vitaliteit van ouderen kan door sport- en beweegvormen gestimuleerd en behouden worden. Het aanleren van sport- en beweegvormen begint al op jonge leeftijd. Om sporten en bewegen bij kinderen te stimuleren liggen er concrete mogelijkheden bij de Buiten Schoolse Opvang (BSO). Sport dient meer geïntegreerd te worden in de het onderwijs. Hierbij kunnen combibanen en sportclinics een belangrijke rol vervullen. Via deze weg kan tevens een bijdrage worden geleverd aan het tegengaan van overgewicht onder kinderen. Betreffende beleidssterrein overstijgende initiatieven worden het meest kansrijk en belangrijk geacht.

Sluiting

Rens van Kleij (Hopman•Andres Consultants) geeft een samenvatting van hetgeen besproken is en dankt een ieder voor zijn aanwezigheid en input.

Bijlage 1 Programma

Ambtelijke Expertmeeting Actualisatie Sportbeleid Gemeente Bladel

Woensdag 19 september 2007
14.00 – 16.00 uur
Gemeentehuis Bladel

- 14.00 – 14.05 Ontvangst
- 14.05 – 14.15 Inleiding en doel van de expertmeeting door Hopman•Andres Consultants
- 14.15 – 15.15 Inventarisatie mogelijkheden voor synergie en samenwerking op verschillende beleidsterreinen
- 15.15 – 15.30 Terugkoppeling en toelichting
- 15.30 – 15.45 Mogelijke beleidsvoornemens, actiepunten en prioriteit
- 15.45 – 16.00 Samenvatting en afsluiting

Bijlage 2 Aanwezigen ambtelijke expertmeeting

Aanwezigen ambtelijke expertmeeting	
naam	beleidsterrein
1 E. Janssen	onderwijs
2 mw. L. van de Ven	sport, WMO, vrijwilligers
3 A. Boemaars	welzijn
4 A. Vugts	financiën
5 A. van de Ven	jeugdbeleid en multifunctionele accommodaties
6 J. van de Ven	ouderenbeleid
7 M. Haanstra	lokaal gezondheidsbeleid, WMO
8 mw. L. van Gestel	sport
9 T. Geurtzen	sport en buitenspeelvoorzieningen
Hopman•Andres Consultants	Joop Scherpenzeel Rens van Kleij

Bijlage 4 Binnensportaccommodaties

Binnensportaccommodaties gemeente Bladel					
naam	typologie	locatie	sportvloer	eigendom	exploitatie
t Spant er	sporthal	Bladel	42x31x7	gem. Bladel	gem. Bladel
Eureka	sporthal	Hapert	24x44	gem. Bladel	gem. Bladel
De Poel	MFA	Netersel	12x21	gem. Bladel	Gemeenschapshuis Netersel
Den Anloop	MFA	Hoogeloon	25x35x7	gem. Bladel	Gemeenschapshuis Hoogeloon
Den Aord	MFA	Casteren	12x21	De Zaligheden	Gemeenschapshuis Casteren
Pius X	vijf gymlokalen	Bladel	12x21	De Kempen	Pius X college
De Piramide	gymlokaal	Bladel	12x21	SKPOK*	De Piramide
Franciscus	gymlokaal	Bladel	12x21	SKPOK	Fransiscusschool

*= Stichting Katholiek Primair Onderwijs Kempenland
bron gemeente Bladel bewerking Hopman-Andres Consultants

Bijlage 5 Overzicht sportparken

Sportpark de Smagtenbocht						
Naam	Gebouw	Eigendom	Overeenkomst	Grond/aantal (opp.)	Eigendom	Overeenkomst
beheerderswoning	Bossingel 5	club	erfpacht		gemeente	
vv Bladella	1 kantine	club	erfpacht		gemeente	
	12 kleedlokalen	gemeente	apr-06	6 velden	gemeente	huur
	3 sch.lokalen	gemeente	"	1/2 veld	"	"
	EHBO-ruimte	gemeente	"	1 oefenhoek	"	"
kv Bladella	2 kleedlokalen	gemeente	huur	1 korfbalveld	gemeente	huur
	1 sch.lokaal	"	(01-01-2001)	(110 x 40)		
	1 berging	"	"	1 train.hoek	gemeente	huur
	kantine		huur			
Vereniging Lawn Tennis Bladel	paviljoen	gemeente	huur (01-04-1985)			
	kleedlokaal	"	"	8 gravelbanen	gemeente	huur
	sch.lokaal	"	"			(01-04-1986)
	EHBO-ruimte	"		lichtinstallatie	club	nvt (afgelost)
Postduivenvereniging De Arkduif	clubgebouw	particulier	erfpacht (22-05-1986, wijz. 01-01-1996)	gebruik grond 434 m ²	gemeente	
Handboogvereniging ONA	overdekte baan 40 m.	particulier	erfpacht	gebruik grond 517 m ²	gemeente	erfpacht

Sportpark de Smeel						
Naam	Gebouw	Eigendom	Overeenkomst	Grond/aantal (opp.)	Eigendom	Overeenkomst
vv Casteren	1 kantine	gemeente	huur	3 wed.velden	gemeente	huur
	4 kleedlokalen	"	"			(01-01-2001)
	1 sch.lokaal	"	"			
kv Vriendschap	2 kleedlokalen	gemeente	huur	1 veld	gemeente	huur
	1 sch.lokaal	"	"	1 oefenhoek	"	(01-01-2001)
	1 berging	"	"			

bron: gemeente Bladel bewerking Hopman-Andres

Sportpark de Lemelvelden						
Naam	Gebouw	Eigendom	Overeenkomst	Grond/aantal (opp.)	Eigendom	Overeenkomst
vv Hapert	1 kantine	club	r.v.o.	5 wed.velden	gemeente	huur
	6 kleedlokalen	gemeente	huur			(01-01-2001)
	1 sch.lokaal	"	"			
	ehbo/mass.ruimte	"	"			
kv VVO	2 kleedlokalen	gemeente	huur	2 velden	gemeente	huur
	1 sch.lokaal	"	"			
	EHBO-ruimte	"	"			
	1 berging	"	"			
	ontmoetingsruimte	club				
Tennisvereniging De Hellekens	kantine	gemeente	huur (15-09-1984)	9 banen	geprivatis.	(01-01-1989)
Hengelsportver. 't Rietvoortje				visrecht t.a.v. visvijver (2,3 ha)	gemeente	huur (01-01-1996 tot 31-12-2001)
Rottweilerwerkgroep Hoogeloon	ontm.ruimte		erfpacht	110 x 75 m	gemeente	huur (01-08-1995)
windhonden opgeheven						
Postduivenvereniging de Witpen	loods	gemeente	huur (15-03-1993)			
honk softbal opgeheven						
St. Biljartsport Zuid-Nederland opgeheven						
Wieleclub Het Snelle Wi Handboogver. OBK	kantine	gemeente		wielerbaan	club	erfpacht
Gilde St. Joris	clubhuis	particulier		3.375 m ²	gemeente	huur (01-12-1986)

Sportpark de Roetwijer						
Naam	Gebouw	Eigendom	Overeenkomst	Grond/aantal (opp.)	Eigendom	Overeenkomst
vv Hoogeloon	1 kantine	gemeente	huur	3 wed.velden	gemeente	huur
	5 kleedlokalen	"	"	1 train.veld	"	(01-01-2001)
	1 sch.lokaal	"	"			
	EHBO-ruimte	"	"			
	1 berging	"	"			
kv Klimroos	1 kantine	gemeente	huur	2 korfbalvelden		huur
	3 kleedlokalen	"	"	1 oefenhoek	"	(01-01-2001)
	1 sch.lokaal	"	"			
	EHBO-ruimte	"	"			
	1 berging	"	"			
Beugelclub D'n Heuvel	beugelbaan	vereniging	erfpacht			
Handboogvereniging Rozenjacht	een te bouwen clubhuis	club	erfpacht			

Sportpark de Groesbocht						
Naam	Gebouw	Eigendom	Overeenkomst	Grond/aantal (opp.)	Eigendom	Overeenkomst
vv Netersel	1 kantine en ehbo	club	erfpacht (01-01-1994)	2 wed.velden	gemeente	huur
	2 kleedlokalen	gemeente	huur	1 oefenhoek	"	"
	1 sch.lokaal en berging	"	"			
kv DSS	2 kleedlokalen	gemeente	huur	1 korfbalveld	gemeente	huur
				1 oefenhoek	"	"
Jeu de Boulesver. De Soepele Pols	clubgebouw	club	erfpacht (01-01-1994)	buitenbanen		

bron: gemeente Bladel bewerking Hopman-Andres

Bijlage 6 Overzicht sportverenigingen

Sportverenigingen	
Aeroclub Bladel	Korfbalvereniging Bladella
Loopgroep No-Limits Bladel	Korfbalvereniging DSS
Badmintonclub Bladel/Hoogeloon	Korfbalvereniging Klimroos
Recr. Badmintonclub "de Shuttels"	Korfbalvereniging Vriendschap
Basketbalclub Bladel	Korfbalvereniging VVO
Beugelclub D'n Heuvel	Motorclub MTC Bladel
Biljartvereniging De Hangijzers	Motorclub MCC Hapert
Biljartvereniging L'Union	Menvereniging De Hapertse Aanspanning
Biljartvereniging De Vurkaomer	Ponyclub St. Petrus Bladel
Biljartvereniging Entre Nous	Ponyclub Casteren
Biljartvereniging Ons Verzet	Ponyclub "St. Martinus"
Biljartvereniging Kruidenlucht	Rijvereniging en Ponyclub "St. Pancratius"
Biljartvereniging BC Hapert	Rijvereniging "St. Martinus"
Biljartvereniging De Ster	Rijvereniging "St. Petrus"
Biljartvereniging D'n Engel	Schaakvereniging Bladel
J.B.C. Hapert	Schaak- en damgroep Hapert
Recreanten De Kempen	Tafeltennisvereniging De Treffers
Stichting Biljartsport Zuid-Nederland	Tennisvereniging "De Hellekens"
Biljartvereniging De Linde	Vereniging Lawn Tennis Bladel
Biljartvereniging 't Huukske	Bikeclub Hapert "De Zaligheden"
Biljartvereniging De Eendracht	Toerwielierclub TWC Hapert
Bridgevereniging Scharukla	Tour- en Wielierclub Het Snelle Wiel
Dansvereniging High Energy	Kempische ATB-vereniging 26-Inch
Showdansgroep Quality	Stichting Wieliercomite HSV
Duikvereniging Galathea	Trimvereniging Sport Real
Duikvereniging Scuba Divers Bladel	Voetbalvereniging Bladella
Duikteam Op den Heuvel	Voetbalvereniging Netersel
Gym- turnvereniging Avanti-Turnivo	Voetbalvereniging Hapert
Gymclub voor Volwassenen	Voetbalvereniging Hoogeloon
Handbalvereniging Saturnus	Voetbalvereniging Casteren
Handboogvereniging ONA	Volleybalclub Bladel
Handboogvereniging Rozenjacht/Recht door Zee	Volleybalclub De Toppers Hapert
Handboogvereniging De Eendracht	Volleybalclub Hoogeloon
Handboogvereniging OBK Hapert	
Hengelsportvereniging Haal Op	Zwem- en roeivereniging Platella
Visvereniging 't Rietvoortje	Stichting Therapeutisch Zwemmen Bladel
Jeu de Boulesvereniging De Soepele Pols	Revalidatie Zwem-/sportvereniging De Dobbbers
Judoclub Bladel	
Kempen Squares Hapert	Zwemvereniging "Op en rond het water"